

แนวทางดำเนินการตามกฎหมายกระทรวง
กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและแบบการเก็บสถิติและข้อมูล การจัดทำบันทึก
รายละเอียดและรายงานสรุปผลการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสียพ.ศ.๒๕๕๕
(ออกตามความในมาตรา ๘๐ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพ
สิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕)

แหล่งกำเนิดมลพิษประเภท

ชุมชน

สำนักจัดการคุณภาพน้ำ
กรมควบคุมมลพิษ
สิงหาคม ๒๕๕๕

คำนำ

กฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และแบบการเก็บสถิติและข้อมูล การจัดทำบันทึกรายละเอียด และรายงานสรุปผลการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสีย พ.ศ. ๒๕๕๕ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๕ มีผลให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษที่กำหนดตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๓๕ ปัจจุบันได้แก่ โรงงานอุตสาหกรรม นิคมอุตสาหกรรม อาคารบางประเภท และบางขนาด ฟาร์มสุกร บ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง บ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด บ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำกร่อย สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง และระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชน ตลอดจนแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะได้รับการกำหนดขึ้นอีกในอนาคต มีหน้าที่ต้องดำเนินการตามกฎกระทรวงฯ ดังกล่าว หากฝ่าฝืนจะมีบทลงโทษทางอาญา ดังนั้น เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษจึงควรต้องให้ความสนใจและไม่ละเลยในการปฏิบัติตามกฎกระทรวงฯ ด้วย

สำนักจัดการคุณภาพน้ำ กรมควบคุมมลพิษ จึงได้จัดทำแนวทางการดำเนินงานตามกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และแบบการเก็บสถิติและข้อมูล การจัดทำบันทึกรายละเอียด และรายงานสรุปผลการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสีย พ.ศ.๒๕๕๕ จำนวน ๕ ชุด ได้แก่

๑. แนวทางการดำเนินงานตามกฎกระทรวง ฯ สำหรับแหล่งกำเนิดมลพิษประเภทอุตสาหกรรม
๒. แนวทางการดำเนินงานตามกฎกระทรวง ฯ สำหรับแหล่งกำเนิดมลพิษประเภทชุมชน
๓. แนวทางการดำเนินงานตามกฎกระทรวง ฯ สำหรับแหล่งกำเนิดมลพิษประเภทการเลี้ยงสุกร
๔. แนวทางการดำเนินงานตามกฎกระทรวง ฯ สำหรับแหล่งกำเนิดมลพิษประเภทบ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ
๕. แนวทางการดำเนินงานตามกฎกระทรวง ฯ สำหรับแหล่งกำเนิดมลพิษประเภททำเทียบเรือประมง สะพานปลา และกิจการแพปลา

เพื่อให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษ ตลอดจนหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องใช้ศึกษาทำความเข้าใจ และใช้เป็นแนวทางดำเนินงาน เพื่อให้สามารถปฏิบัติได้ ตามที่กำหนดภายใต้กฎกระทรวงฯ ทั้งนี้ เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษ หน่วยงานภาครัฐ ผู้สนใจทั่วไปสามารถติดต่อขอรับเอกสารแนวทางการดำเนินงานฯ ดังกล่าวได้จากสำนักจัดการคุณภาพน้ำหรือดาร์วินโพลทรายละเอียดได้ทางเว็บไซต์สำนักจัดการคุณภาพน้ำ กรมควบคุมมลพิษ (<http://wqm.pcd.go.th/water/index.php>)

(นายอนันต์ อีร์ตัน)

ผู้อำนวยการสำนักจัดการคุณภาพน้ำ
สำนักจัดการคุณภาพน้ำ กรมควบคุมมลพิษ
สิงหาคม ๒๕๕๕

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	i
สารบัญ	ii
สารบัญรูป	iv
สารบัญตาราง	iv
บทที่ ๑	บทนำ
	๑
	๑.๑ หลักการและเหตุผล
	๑
	๑.๒ วัตถุประสงค์
	๑
บทที่ ๒	การดำเนินงานตามกฎหมายฯ
	๒
	๒.๑ แหล่งกำเนิดมลพิษประเภทชุมชนที่เข้าข่ายต้องดำเนินการ
	๒
	๒.๒ ผู้เกี่ยวข้องและหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติ
	๔
	๒.๓ การขอรับแบบ ทส.๑ และ ทส.๒
	๕
	๒.๓ บทลงโทษ
	๕
บทที่ ๓	การบันทึกรายละเอียดของสถิติและข้อมูล แสดงผลการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสียตามแบบ ทส. ๑
	๖
	๓.๑ ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดมลพิษ
	๖
	๓.๒ การบันทึกข้อมูลในส่วนของสถิติและข้อมูลที่จัดเก็บจากแหล่งกำเนิดมลพิษ
	๘
	๓.๓ การรับรองการบันทึกสถิติ ข้อมูล และรายละเอียดต่างๆ
	๑๖
	๓.๔ การบันทึกข้อมูลตามแบบ ทส. ๑
	๑๖
บทที่ ๔	การจัดทำรายงานสรุปผลการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสียตามแบบ ทส. ๒
	๒๒
	๔.๑ ข้อมูลทั่วไป
	๒๒
	๔.๒ ข้อมูลเกี่ยวกับระบบบำบัดน้ำเสีย และแหล่งรองรับน้ำทิ้ง
	๒๓
	๔.๓ สรุปผลการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสียเป็นรายเดือน
	๒๕
	๔.๔ การจัดทำรายงานตามแบบ ทส. ๒
	๒๗
	๔.๕ การจัดส่งรายงาน แบบ ทส.๒
	๒๘

สารบัญ (ต่อ)

- ภาคผนวก ก** กฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และแบบการเก็บสถิติและข้อมูลการจัดทำบันทึก
รายละเอียด และรายงานสรุปผลการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสีย พ.ศ. ๒๕๕๕
- ภาคผนวก ข** ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดประเภทของอาคารเป็น
แหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่
สิ่งแวดล้อม
- ภาคผนวก ค** ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดให้ที่ดินจัดสรรเป็น
แหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่
สิ่งแวดล้อม
- ภาคผนวก ง** ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดให้สถานีบริการน้ำมัน
เชื้อเพลิงเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ
หรือออกสู่สิ่งแวดล้อม
- ภาคผนวก จ** ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดให้ระบบบำบัดน้ำเสียรวม
ของชุมชนเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ
หรือออกสู่สิ่งแวดล้อม
- ภาคผนวก ฉ** ประเด็นคำถาม – คำตอบ เกี่ยวกับการบังคับใช้กฎกระทรวง ตามมาตรา ๘๐ ของ
พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕

สารบัญรูป

รูปที่		หน้า
๓.๑	ส่วนของข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดมลพิษ ตามแบบ ทส.๑	๗
๓.๒	ตัวอย่างแผนผังแสดงการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสีย	๘
๓.๓	ส่วนของสถิติและข้อมูลที่จัดเก็บจากแหล่งกำเนิดมลพิษ	๙
๓.๔	ตัวอย่างการติดตั้งมิเตอร์ไฟฟ้าเฉพาะสำหรับระบบบำบัดน้ำเสีย	๑๐
๓.๕	ตัวอย่างการติดตั้งมิเตอร์น้ำเฉพาะของแหล่งกำเนิดมลพิษ	๑๐
๓.๖	เวียร์ที่ใช้กันโดยทั่วไป	๑๒
๓.๗	ส่วนของการรับรองการบันทึกสถิติ ข้อมูล และรายละเอียดต่างๆ	๑๖
๔.๑	ส่วนของข้อมูลทั่วไป	๒๓
๔.๒	ส่วนของข้อมูลเกี่ยวกับระบบบำบัดน้ำเสีย และแหล่งรองรับน้ำทิ้ง	๒๔
๔.๓	ส่วนของสรุปผลการดำเนินงานของระบบบำบัดน้ำเสียเป็นรายเดือน	๒๖

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
๓.๑	อัตราการเกิดน้ำเสียของแหล่งกำเนิดมลพิษประเภทชุมชน	๑๔

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ หลักการและเหตุผล

กรมควบคุมมลพิษได้ออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และแบบการเก็บสถิติ ข้อมูล การจัดทำบันทึกรายละเอียดและรายงานสรุปผลการดำเนินงานของระบบบำบัดน้ำเสีย พ.ศ.๒๕๕๕ ซึ่งออกตามความในมาตรา ๘๐ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่กำหนดให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษซึ่งมีระบบบำบัดน้ำเสียตามมาตรา ๗๐ เป็นของตนเองมีหน้าที่เก็บสถิติ และข้อมูลซึ่งแสดงผลการทำงานของระบบหรืออุปกรณ์ และเครื่องมือในแต่ละวัน และจัดทำบันทึกรายละเอียดเป็นหลักฐานไว้ ณ สถานที่ตั้งแหล่งกำเนิดมลพิษนั้น และจะต้องจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานของระบบหรืออุปกรณ์และเครื่องมือ เสนอต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่แหล่งกำเนิดมลพิษนั้นตั้งอยู่ อย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง ทั้งนี้ กรณีแหล่งกำเนิดใดมีผู้ควบคุมการดำเนินงานระบบบำบัดน้ำเสียให้ผู้ควบคุมมีหน้าที่ดำเนินการเก็บสถิติและข้อมูลฯ แทนเจ้าของหรือผู้ครอบครอง รวมทั้งให้ผู้ใช้ได้รับใบอนุญาตรับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสียมีหน้าที่ต้องดำเนินการเช่นเดียวกับเจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษ โดยการเก็บสถิติ ข้อมูล การจัดทำบันทึกรายละเอียดและรายงานสรุปผลการดำเนินงานของระบบบำบัดน้ำเสียให้ทำตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และแบบที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงซึ่งตามกฎหมายกระทรวงดังกล่าวได้กำหนดให้

๑) เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษหรือผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสียต้องจัดเก็บสถิติและข้อมูลซึ่งแสดงผลการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสียในแต่ละวัน และจัดทำบันทึกรายละเอียดตามแบบ ทส. ๑ เก็บไว้ ณ สถานที่ตั้งแหล่งกำเนิดมลพิษเป็นระยะเวลา ๒ ปีนับแต่วันที่มีการจัดเก็บสถิติและข้อมูลนั้น

๒) จะต้องจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานของระบบบำบัดน้ำเสียในแต่ละเดือนตามแบบ ทส.๒ และเสนอรายงานดังกล่าวต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นภายในวันที่ ๑๕ ของเดือนถัดไป โดยให้เสนอเจ้าพนักงานท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่แหล่งกำเนิดมลพิษนั้นตั้งอยู่หรือส่งทางไปรษณีย์ตอบรับหรือรายงานด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ตามที่อธิบดีกรมควบคุมมลพิษประกาศกำหนด

๑.๒ วัตถุประสงค์

เนื่องจากมีแหล่งกำเนิดมลพิษประเภทชุมชนหลายแหล่งที่จะต้องดำเนินการตามกฎหมายฉบับนี้ สำนักจัดการคุณภาพน้ำ กรมควบคุมมลพิษ จึงได้จัดทำแนวทางการดำเนินงานตามกฎหมายฯ ขึ้น เพื่อใช้เป็นคู่มือสำหรับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องนำไปใช้เป็นแนวทางการในการเก็บสถิติ ข้อมูล การจัดทำบันทึก รายละเอียดและรายงานสรุปผลการดำเนินงานของระบบบำบัดน้ำเสีย (แบบ ทส. ๑ และแบบ ทส. ๒) รวมทั้งขั้นตอนการดำเนินงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องตามกฎหมายฯ

บทที่ ๒

การดำเนินงานตามกฎหมายกระทรวงฯ

๒.๑ แหล่งกำเนิดมลพิษประเภทชุมชนที่เข้าข่ายต้องดำเนินการ

กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และแบบการจัดเก็บสถิติ ข้อมูล การจัดทำบันทึกรายละเอียด และรายงานสรุปผลการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสีย พ.ศ. ๒๕๕๕ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๙ ตอนที่ ๓๙ ก เมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ และจะมีผลบังคับใช้เมื่อพ้นกำหนด ๙๐ วัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา ซึ่งตรงกับวันที่ ๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ โดยแหล่งกำเนิดมลพิษประเภทชุมชนที่เข้าข่ายต้องดำเนินการตามกฎหมายนี้ คือ แหล่งกำเนิดมลพิษประเภทชุมชนที่ถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อมนอกเขตที่ตั้ง ตามมาตรา ๖๙ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งประกอบด้วย

๑. อาคารบางประเภทและบางขนาด ได้แก่

๑.๑ อาคารประเภท ก ได้แก่

(๑) อาคารชุดที่มีจำนวนห้องสำหรับใช้เป็นที่อยู่อาศัยรวมกันทุกชั้นของอาคารหรือกลุ่มของอาคารตั้งแต่ ๕๐๐ ห้อง ขึ้นไป

(๒) โรงแรมที่มีจำนวนห้องสำหรับใช้เป็นที่พักรวมกันทุกชั้นของอาคารหรือกลุ่มของอาคาร ตั้งแต่ ๒๐๐ ห้องนอนขึ้นไป

(๓) โรงพยาบาลของทางราชการ รัฐวิสาหกิจหรือสถานพยาบาล ตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลที่มีเตียงสำหรับผู้ป่วยไว้ค้างคืนรวมกันทุกชั้นของอาคารหรือกลุ่มของอาคาร ตั้งแต่ ๓๐ เตียงขึ้นไป

(๔) อาคารโรงเรียนเอกชน โรงเรียนของทางราชการ สถาบันอุดมศึกษาของเอกชนหรือสถาบันอุดมศึกษาของทางราชการที่มีพื้นที่ใช้สอยรวมกันทุกชั้นของอาคารหรือกลุ่มของอาคาร ตั้งแต่ ๒๕,๐๐๐ ตารางเมตรขึ้นไป

(๕) อาคารที่ทำการของทางราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การระหว่างประเทศหรือของเอกชนที่มีพื้นที่ใช้สอยรวมกันทุกชั้นของอาคารหรือกลุ่มของอาคารตั้งแต่ ๕๕,๐๐๐ ตารางเมตร ขึ้นไป

(๖) อาคารของศูนย์การค้าหรือห้างสรรพสินค้าที่มีพื้นที่ใช้สอยรวมกันทุกชั้นของอาคารหรือกลุ่มของอาคาร ตั้งแต่ ๒๕,๐๐๐ ตารางเมตรขึ้นไป

(๗) ตลาดที่มีพื้นที่ใช้สอยรวมกันทุกชั้นของอาคารหรือกลุ่มอาคารตั้งแต่ ๒,๕๐๐ ตารางเมตรขึ้นไป

(๘) ภัตตาคารหรือร้านอาหารที่มีพื้นที่ให้บริการรวมกันทุกชั้นของอาคารหรือกลุ่มของอาคารตั้งแต่ ๒,๕๐๐ ตารางเมตรขึ้นไป

๑.๒ อาคารประเภท ข (มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๕ เป็นต้นไป) ได้แก่

(๑) อาคารชุดที่มีจำนวนห้องสำหรับใช้เป็นที่อยู่อาศัยรวมกันทุกชั้นของอาคารหรือกลุ่มของอาคาร ตั้งแต่ ๑๐๐ ห้อง แต่ไม่ถึง ๕๐๐ ห้อง

(๒) โรงแรมที่มีจำนวนห้องสำหรับใช้เป็นที่พักรวมกันทุกชั้นของอาคารหรือกลุ่มของอาคาร ตั้งแต่ ๖๐ ห้อง แต่ไม่ถึง ๒๐๐ ห้อง

(๓) หอพักที่มีจำนวนห้องสำหรับใช้เป็นที่อยู่อาศัยรวมกันทุกชั้นของอาคารหรือกลุ่มของอาคาร ตั้งแต่ ๒๕๐ ห้องขึ้นไป

(๔) สถานบริการที่มีพื้นที่ใช้สอยรวมกันทุกชั้นของอาคารหรือกลุ่มของอาคารตั้งแต่ ๕,๐๐๐ ตารางเมตรขึ้นไป

(๕) โรงพยาบาลของทางราชการ รัฐวิสาหกิจหรือสถานพยาบาล ตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลที่มีเตียงสำหรับผู้ป่วยไว้ค้างคืนรวมกันทุกชั้นของอาคารหรือกลุ่มของอาคาร ตั้งแต่ ๑๐ เตียง แต่ไม่ถึง ๓๐ เตียง

(๖) อาคารโรงเรียนเอกชน โรงเรียนของทางราชการ สถาบันอุดมศึกษาของเอกชนหรือสถาบันอุดมศึกษาของทางราชการที่มีพื้นที่ใช้สอยรวมกันทุกชั้นของอาคารหรือกลุ่มของอาคาร ตั้งแต่ ๕,๐๐๐ ตารางเมตร แต่ไม่ถึง ๒๕,๐๐๐ ตารางเมตร

(๗) อาคารที่ทำการของทางราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การระหว่างประเทศหรือของเอกชนที่มีพื้นที่ใช้สอยรวมกันทุกชั้นของอาคารหรือกลุ่มของอาคาร ตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ ตารางเมตร แต่ไม่ถึง ๕๕,๐๐๐ ตารางเมตร

(๘) อาคารของศูนย์การค้าหรือห้างสรรพสินค้าที่มีพื้นที่ใช้สอยรวมกันทุกชั้นของอาคารหรือกลุ่มของอาคาร ตั้งแต่ ๕,๐๐๐ ตารางเมตร แต่ไม่ถึง ๒๕,๐๐๐ ตารางเมตร

(๙) ตลาดที่มีพื้นที่ใช้สอยรวมกันทุกชั้นของอาคารหรือกลุ่มอาคารตั้งแต่ ๒,๕๐๐ ตารางเมตรขึ้นไป

(๑๐) ภัตตาคารหรือร้านอาหารที่มีพื้นที่ให้บริการรวมกันทุกชั้นของอาคารหรือกลุ่มของอาคารตั้งแต่ ๕๐๐ ตารางเมตร แต่ไม่ถึง ๒,๕๐๐ ตารางเมตร

๒. ที่ดินจัดสรร ได้แก่

๒.๑ ที่ดินจัดสรรประเภท ก คือ ที่ดินจัดสรรที่รังวัด แบ่งเป็นแปลงย่อยเพื่อจำหน่ายเกินกว่า ๑๐๐ แปลง แต่ไม่เกิน ๕๐๐ แปลง

๒.๒ ที่ดินจัดสรรประเภท ข คือ ที่ดินจัดสรรที่รังวัด แบ่งเป็นแปลงย่อยเพื่อจำหน่ายเกินกว่า ๕๐๐ แปลงขึ้นไป

๓. สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง ได้แก่

๓.๑ สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภท ก คือ สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงที่ตั้งอยู่ในที่ดินที่ติดเขตทางหลวงหรือถนนสาธารณะหรือทางที่มีสภาพเป็นสาธารณะที่มีความกว้างของถนนไม่น้อยกว่า ๑๒.๐๐ เมตร

๓.๒ สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภท ข คือ สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงที่ตั้งอยู่ในที่ดินที่ติดเขตทางหลวงหรือถนนสาธารณะหรือทางที่มีสภาพเป็นสาธารณะที่มีความกว้างของถนนไม่น้อยกว่า ๘.๐๐ เมตร แต่ไม่น้อยกว่า ๑๒.๐๐ เมตร หรือถนนส่วนบุคคลที่มีความกว้างของถนน ไม่น้อยกว่า ๘.๐๐ เมตร แต่ไม่น้อยกว่า ๑๐.๐๐ เมตร ที่เชื่อมต่อกับทางหลวงหรือถนนสาธารณะหรือทางที่มีสภาพเป็นสาธารณะที่มีความกว้างของถนน ไม่น้อยกว่า ๘.๐๐ เมตร

๔. ระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชน ได้แก่ ระบบบำบัดน้ำเสียที่กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกาหรือผู้รับจ้างบริการจัดให้มีขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์หลักในการให้บริการบำบัดน้ำเสียที่รวบรวมจากชุมชน

๒.๒ ผู้เกี่ยวข้องและหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติ

ตามกฎกระทรวงฉบับนี้ ผู้ที่มีหน้าที่จัดทำแบบบันทึกรายละเอียดของสถิติและข้อมูลซึ่งแสดงผลการทำงานจากระบบบำบัดน้ำเสียของแหล่งกำเนิด (แบบ ทส.๑) และรายงานสรุปผลการทำงานจากระบบบำบัดน้ำเสีย (แบบ ทส.๒) ประกอบด้วย

๑. เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษ หมายถึง เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษ ตามมาตรา ๖๙ และมีระบบบำบัดน้ำเสียตามมาตรา ๗๐ เป็นของตนเอง

๒. ผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสียหรือผู้รับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสีย หมายถึง ผู้ควบคุมหรือผู้รับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสีย ซึ่งได้รับอนุญาตตามมาตรา ๗๓ แห่ง พ.ร.บ. ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕

โดยเจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษหรือผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสียหรือผู้รับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสีย มีหน้าที่

๑. จัดเก็บสถิติและข้อมูลซึ่งแสดงผลการทำงานจากระบบบำบัดน้ำเสียในแต่ละวัน ตามแบบ ทส. ๑ และจัดเก็บไว้ ณ สถานที่ตั้งแหล่งกำเนิดมลพิษนั้นเป็นเวลา ๒ ปี นับแต่วันที่มีการเก็บสถิติและข้อมูลนั้น

๒. จัดทำรายงานสรุปผลการทำงานจากระบบบำบัดน้ำเสียในแต่ละเดือน ตามแบบ ทส. ๒ เสนอต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่แหล่งกำเนิดมลพิษนั้นตั้งอยู่ ภายในวันที่ ๑๕ ของเดือนถัดไปโดยเจ้าพนักงานท้องถิ่น หมายถึง

- นายกเทศมนตรี กรณีแหล่งกำเนิดมลพิษตั้งอยู่ในเขตเทศบาล
- นายกองค้การบริหารส่วนตำบล กรณีแหล่งกำเนิดมลพิษ
- ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร กรณีแหล่งกำเนิดมลพิษตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร
- ปลัดเมืองพัทยา กรณีแหล่งกำเนิดมลพิษตั้งอยู่ในเขตเมืองพัทยา

๒.๓ การขอรับแบบ ทส.๑ และทส.๒

การติดต่อขอรับแบบ ทส. ๑ และ ทส. ๒ สามารถดำเนินการได้ดังนี้

๑. ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ติดต่อขอรับด้วยตัวเองได้ที่ สำนักจัดการคุณภาพน้ำ กรมควบคุมมลพิษ ชั้น ๕ - ๖ เลขที่ ๙๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน แขวงสามใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐ โทรศัพท์หมายเลข ๐๒๒๙๘๒๒๒๑ - ๔ หรือ ๐๒๒๙๘๒๒๑๘ - ๒๐ หรือ ๐๒๒๙๘๒๒๑๐ - ๓ หรือดาวน์โหลดแบบทส.๑ และแบบ ทส.๒ ได้ที่เว็บไซต์ของสำนักจัดการคุณภาพน้ำ กรมควบคุมมลพิษ <http://wqm.pcd.go.th/water> หรือเว็บไซต์ของกรมควบคุมมลพิษ www.pcd.go.th

๒. ในพื้นที่ต่างจังหวัด ติดต่อขอรับด้วยตัวเองได้ที่สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด หรือดาวน์โหลดแบบได้ที่เว็บไซต์ของสำนักจัดการคุณภาพ กรมควบคุมมลพิษ <http://wqm.pcd.go.th/water> หรือเว็บไซต์ของกรมควบคุมมลพิษ www.pcd.go.th

๒.๔ บทลงโทษ

มาตรา ๑๐๔ เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษผู้ใดไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๘๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๐๖ เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษ ผู้ควบคุม หรือผู้รับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสียผู้ใดไม่จัดเก็บสถิติ ข้อมูล หรือไม่บันทึกหรือรายงานตามมาตรา ๘๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๐๗ ผู้ควบคุมหรือผู้รับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสียผู้ใดทำบันทึกหรือรายงานที่ตนมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตาม พ.ร.บ. ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยแสดงข้อความอันเป็นเท็จ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทที่ ๓

การบันทึกรายละเอียดของสถิติและข้อมูล แสดงผลการทำงานของ ระบบบำบัดน้ำเสียตามแบบ ทส.๑

จากที่ได้กล่าวไว้ในบทที่แล้ว เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษดังกล่าวจะต้องบันทึกสถิติ และข้อมูลแสดงผลการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสียในแต่ละวัน ตามแบบบันทึกรายละเอียดของสถิติและข้อมูลซึ่งแสดงผลการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสียของแหล่งกำเนิดมลพิษหรือแบบ ทส. ๑ โดยแบบ ทส. ๑ ประกอบด้วยส่วนสำคัญ ๓ ส่วน คือ

- ๑) ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดมลพิษ
- ๒) สถิติและข้อมูลที่จัดเก็บจากแหล่งกำเนิดมลพิษ และ
- ๓) การรับรองการบันทึกสถิติ ข้อมูล และรายละเอียดต่างๆ

๓.๑ ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดมลพิษ

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวข้องกับแหล่งกำเนิดมลพิษ ประกอบด้วย สถานที่ตั้ง ชื่อ-สกุลเจ้าของหรือผู้ครอบครอง แหล่งกำเนิด ประเภทของกิจการใบอนุญาต (ถ้ามี) และแผนผังแสดงการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสีย (รูปที่ ๓.๑) ทั้งนี้ การบันทึกข้อมูลทั่วไปของแหล่งกำเนิดมลพิษตามแบบ ทส. ๑ อาจไม่จำเป็นต้องบันทึกทุกเดือน โดยเจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษสามารถบันทึกในครั้งแรกครั้งเดียว ยกเว้นกรณีมีการเปลี่ยนแปลง ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดมลพิษจะต้องทำการบันทึกข้อมูลใหม่แทนข้อมูลเดิม สำหรับแนวทางการบันทึกข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดมลพิษมีรายละเอียด ดังนี้

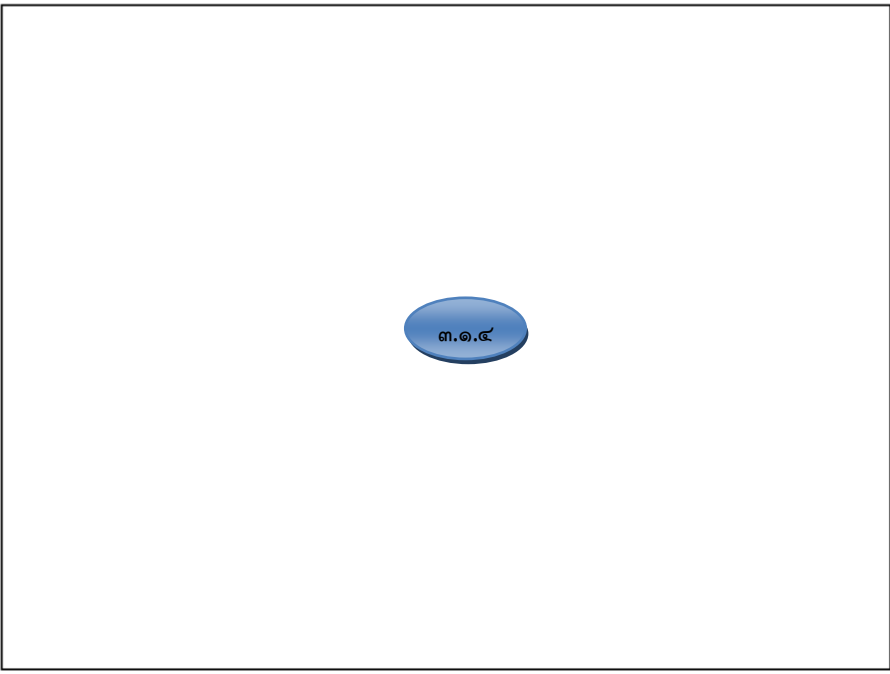
๓.๑.๑ สถานที่ตั้งแหล่งกำเนิดมลพิษ ประกอบด้วย เลขที่ หมู่ที่ ซอย ถนน แขวง/ตำบล เขต/อำเภอ จังหวัด รวมทั้งหมายเลขโทรศัพท์และโทรสารที่สามารถติดต่อได้ ซึ่งเป็นที่ตั้งของแหล่งกำเนิดมลพิษนั้นๆ อาจเป็นสถานที่เดียวกันกับที่อยู่ของเจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิด หรือไม่ใช่ก็ได้

๓.๑.๒ ชื่อ - สกุล เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษโดยบันทึกชื่อ - สกุล ของเจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษหรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจที่มีการมอบเป็นลายลักษณ์อักษรโดยกรณีของอาคารชุดหรือที่ดินจัดสรรสามารถระบุเป็นนิติบุคคลที่ดูแลได้ในส่วนของอาคารของทางราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือระบบบำบัดน้ำเสยรวมของชุมชนควรเป็นผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายอย่างเป็นทางการ ลายลักษณ์อักษร

๓.๑.๓ ประกอบกิจการประเภท และใบอนุญาต (ถ้ามี) การบันทึกประเภทของกิจการหรือประเภทของแหล่งกำเนิดมลพิษนั้นๆ ตามกฎหมาย เช่น อาคารชุด ที่ดินจัดสรร สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง เป็นต้น สำหรับการบันทึกข้อมูลใบอนุญาต ได้แก่ เลขที่ หน่วยงานออกใบอนุญาต และวันที่หมดอายุ

แบบ ทส. ๑

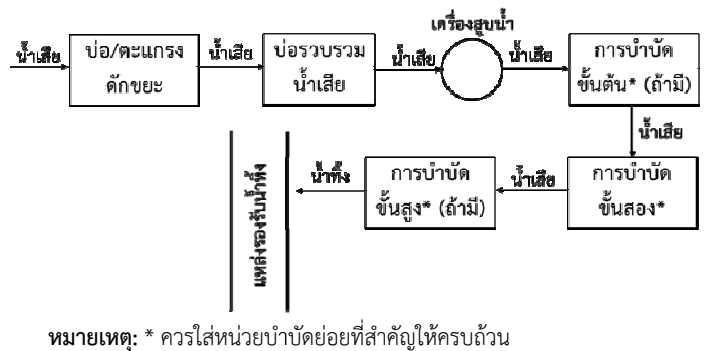
แบบบันทึกสถิติและข้อมูลแสดงผลการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสียของแหล่งกำเนิดมลพิษ

แหล่งกำเนิดมลพิษ ตั้งอยู่เลขที่ ..... หมู่ที่ ..... ซอย	๓.๑.๑
ถนน ..... แขวง/ตำบล ..... เขต/อำเภอ.....	
จังหวัด ..... โทรศัพท์ ..... โทรสาร	
มี ..... เป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษ	๓.๑.๒
ประกอบกิจการประเภท	
ใบอนุญาตเลขที่ (ถ้ามี) ..... ออกให้โดย ..... หมดอายุ	๓.๑.๓
ซึ่งมีแผนผังแสดงการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสีย ดังนี้	
	

ได้จัดเก็บสถิติและข้อมูลแสดงผลการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสียปรากฏตามตาราง ดังนี้

รูปที่ ๓.๑ ส่วนของข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดมลพิษ ตามแบบ ทส.๑

๓.๑.๔ แผนผังแสดงการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสียให้แสดงแผนผังการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสีย ควรประกอบด้วย แหล่งกำเนิดน้ำเสียภายในขอบเขตพื้นที่ของแหล่งกำเนิดมลพิษการรวบรวมน้ำเสียหน่วยบำบัดย่อยของระบบฯ แสดงจุดน้ำเข้าระบบฯ จุดระบายน้ำทิ้ง และแหล่งรองรับน้ำทิ้ง(รูปที่ ๓.๒) ดังนี้

รูปที่ ๓.๒ ตัวอย่างแผนผังแสดงการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสีย

๓.๒ การบันทึกข้อมูลในส่วนของสถิติและข้อมูลที่จัดเก็บจากแหล่งกำเนิดมลพิษ

เป็นสถิติและข้อมูลที่เก็บจากการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสียของแหล่งกำเนิดมลพิษ ซึ่งต้องบันทึกลงในตารางตามแบบ ทส. ๑ (รูปที่ ๓.๓) โดยจะต้องบันทึกข้อมูลทุกวันประกอบด้วย วัน เดือน ปีที่บันทึกข้อมูล ปริมาณการใช้ไฟฟ้า ปริมาณน้ำใช้ ปริมาณน้ำเสียที่เข้าระบบบำบัดน้ำเสีย การระบายน้ำทิ้งจากระบบบำบัดน้ำเสีย ปริมาณสารเคมีหรือสารสกัดชีวภาพที่ใช้ การทำงานของระบบบำบัดน้ำเสีย ปริมาณตะกอนส่วนเกินที่เกิดขึ้นจากระบบบำบัดน้ำเสียที่นำไปกำจัด ปัญหา อุปสรรค และแนวทางการแก้ไข และลายมือชื่อผู้บันทึก สำหรับแนวทางการจัดเก็บสถิติ ข้อมูล และการบันทึกที่จัดเก็บจากแหล่งกำเนิดมลพิษมีรายละเอียดดังนี้

๓.๒.๑ วัน เดือน ปีระบุนวันที่ เดือน และพ.ศ. ที่ทำการบันทึกข้อมูล ซึ่งต้องบันทึกทุกวัน

๓.๒.๒ ปริมาณการใช้ไฟฟ้าของระบบบำบัดน้ำเสีย (หน่วย)มีแนวทางการจัดเก็บสถิติ ข้อมูล ดังนี้

๑) กรณีที่มีการติดตั้งมิเตอร์ไฟฟ้าเฉพาะสำหรับระบบบำบัดน้ำเสีย จะต้องทำการอ่านค่าจากมิเตอร์ไฟฟ้าทุกวัน (รูปที่ ๓.๔) โดยการอ่านค่าดังกล่าวควรต้องเป็นเวลาเดียวกันทุกวัน สำหรับการกรอกปริมาณการใช้ไฟฟ้าของระบบฯ นั้น ให้บันทึกผลต่างของค่าที่อ่านได้จากมิเตอร์ไฟฟ้าในแต่ละวันดังแสดงในตัวอย่าง

วันที่	ค่าที่อ่านได้จากมิเตอร์ไฟฟ้า	ปริมาณการใช้ไฟฟ้าของระบบบำบัดน้ำเสีย (หน่วย)
๑ ม.ค. ๕๕	๐๐๐๒๓๔	๕๐ (เป็นผลมาจาก ๐๐๐๒๘๔ ลบด้วย ๐๐๐๒๓๔)
๒ ม.ค. ๕๕	๐๐๐๒๘๔	๕๒ (เป็นผลมาจาก ๐๐๐๓๒๖ ลบด้วย ๐๐๐๒๘๔)
๓ ม.ค. ๕๕	๐๐๐๓๒๖	

ตัวอย่างการกรอกปริมาณการใช้ไฟฟ้าของระบบบำบัดน้ำเสียจากมิเตอร์ไฟฟ้า

วันที่	สถิติและข้อมูลที่จัดเก็บจากแหล่งกำเนิดมลพิษ											ลายมือชื่อผู้บันทึก			
	ปริมาณการใช้ไฟฟ้าของระบบบำบัดน้ำเสีย (หน่วย)	ปริมาณน้ำใช้ทุกกิจกรรมในแหล่งกำเนิดมลพิษ (ลบ.ม.)	ปริมาณน้ำเสียที่เข้าระบบบำบัดน้ำเสีย (ลบ.ม.)	การระบายน้ำทิ้งจากระบบบำบัดน้ำเสีย (ระบาย/ไม่ระบาย)	ปริมาณสารเคมีหรือสารสกัดชีวภาพที่ใช้ (ชื่อ/ปริมาณ) (ลิตรหรือกิโลกรัม)	การทำงานของระบบบำบัดน้ำเสียและอุปกรณ์							ปริมาณตะกอนส่วนเกินจากระบบบำบัดน้ำเสียที่นำไปกำจัด (ลบ.ม.)	ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไข	
						ระบบบำบัดน้ำเสีย (ปกติ/ผิดปกติ)	เครื่องสูบน้ำ (ปกติ/ผิดปกติ)	เครื่องเติมอากาศ (ปกติ/ผิดปกติ)	เครื่องกวน/ผสมน้ำเสีย (ปกติ/ผิดปกติ)	เครื่องกวน/ผสมสารเคมี (ปกติ/ผิดปกติ)	เครื่องสูบลift (ปกติ/ผิดปกติ)				อื่น ๆ (ระบุ) (ปกติ/ผิดปกติ)
๓.๒.๑		๓.๒.๓		๓.๒.๕						๓.๒.๗			๓.๒.๘	๓.๒.๙	๓.๒.๑๐
	๓.๒.๒		๓.๒.๔		๓.๒.๖	ปกติ									

รูปที่ ๓.๓ ส่วนของสถิติและข้อมูลที่จัดเก็บจากแหล่งกำเนิดมลพิษ

รูปที่ ๓.๔ ตัวอย่างการติดตั้งมิเตอร์ไฟฟ้าเฉพาะสำหรับระบบบำบัดน้ำเสีย

๒) กรณีไม่ได้ติดตั้งมิเตอร์ไฟฟ้าเฉพาะสำหรับระบบบำบัดฯ ให้คำนวณปริมาณการใช้ไฟฟ้า (หน่วยเป็นกิโลวัตต์-ชม.) จากผลรวมของอัตราการใช้ไฟฟ้าของอุปกรณ์ที่ใช้ไฟฟ้าแต่ละชิ้นในระบบบำบัดฯ (หน่วยเป็นกิโลวัตต์) คูณกับระยะเวลาในการใช้งานอุปกรณ์นั้นในแต่ละวัน (หน่วยเป็นชั่วโมง) ดังแสดงในตัวอย่าง

เครื่องจักร	อัตราการใช้ไฟฟ้า (กิโลวัตต์)	ระยะเวลาการใช้ในแต่ละวัน (ชั่วโมง)	รวม (กิโลวัตต์-ชม.)
A	๑๒	๘	๙๖
B	๕	๑๒	๖๐
C	๑๐	๒๔	๒๔๐
รวมปริมาณการใช้ไฟฟ้า			๓๙๖

ตัวอย่างการคำนวณปริมาณการใช้ไฟฟ้าของระบบบำบัดน้ำเสียจากมิเตอร์ไฟฟ้า

๓) กรณีไม่มีการใช้ไฟฟ้า ให้บันทึก “ - ” เช่น ระบบบำบัดน้ำเสียแบบธรรมชาติ เป็นต้น

๓.๒.๓ ปริมาณการใช้น้ำทุกกิจกรรมในแหล่งกำเนิดมลพิษ (ลบ.ม.) มีแนวทางการจัดเก็บสถิติข้อมูล ดังนี้

๑) กรณีใช้น้ำประปาทั้งหมดและมีการติดตั้งมาตรวัดน้ำของแหล่งกำเนิดมลพิษโดยเฉพาะ จะต้องทำการอ่านค่าจากมิเตอร์น้ำทุกวัน (รูปที่ ๓.๕) โดยการอ่านค่าดังกล่าวควรต้องเป็นเวลาเดียวกันทุกวัน สำหรับการกรอกปริมาณการใช้น้ำนั้น ให้บันทึกผลต่างของค่าที่อ่านได้จากมิเตอร์น้ำในแต่ละวันดังแสดงในตัวอย่าง

รูปที่ ๓.๕ ตัวอย่างการติดตั้งมิเตอร์น้ำเฉพาะของแหล่งกำเนิดมลพิษ

วันที่	ค่าที่อ่านได้จากมิเตอร์น้ำ	ปริมาณการใช้น้ำทุกกิจกรรมในแหล่งกำเนิดมลพิษ (ลบ.ม.)
๑ ม.ค. ๕๕	๐๐๐๒๓๔	๕๐ (เป็นผลมาจาก ๐๐๐๒๘๔ ลบด้วย ๐๐๐๒๓๔)
๒ ม.ค. ๕๕	๐๐๐๒๘๔	๔๒ (เป็นผลมาจาก ๐๐๐๓๒๖ ลบด้วย ๐๐๐๒๘๔)
๓ ม.ค. ๕๕	๐๐๐๓๒๖	

ตัวอย่างคำนวณปริมาณการใช้น้ำจากมิเตอร์น้ำ

๒) กรณีไม่ได้ติดตั้งมาตรวัดน้ำของแหล่งกำเนิดโดยเฉพาะ ให้เก็บข้อมูลปริมาณการใช้น้ำจากอุปกรณ์ที่กักเก็บน้ำใช้ ซึ่งทราบปริมาตรที่ชัดเจน เช่น แทงค์น้ำสำหรับแหล่งกำเนิดใดที่แหล่งน้ำใช้บางส่วนมีการติดตั้งมาตรวัดน้ำ และบางส่วนไม่มีมาตรวัดน้ำ ให้ใช้แนวทางการเก็บข้อมูลตามข้อ ๑) และ ๒) รวมกัน

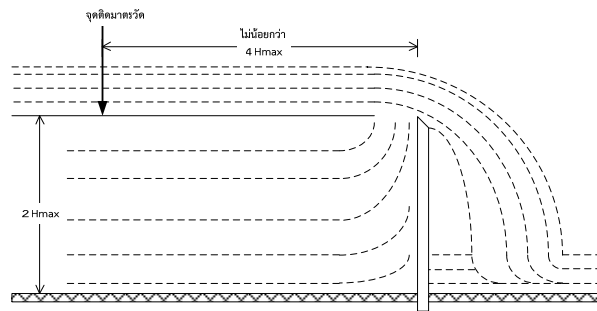
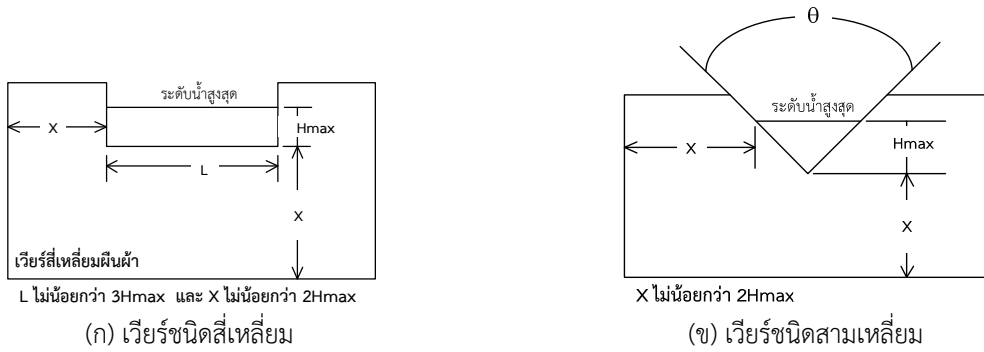
๓) กรณีไม่มีทั้งมาตรวัดน้ำ และไม่สามารถเก็บข้อมูลตามข้อ๒) ได้ ให้ประเมินปริมาณการใช้น้ำในแต่ละวันจากอัตราการใช้น้ำเฉลี่ยของแหล่งกำเนิดนั้นๆ

ทั้งนี้ ในการจัดเก็บสถิติ ข้อมูลให้ใช้แนวทางตามข้อ ๑) เป็นหลัก ถ้าไม่มีข้อ ๑) ค่อยเลือกใช้แนวทางตามข้อ ๒) และ ๓) ตามลำดับ

๓.๒.๔ ปริมาณน้ำเสียที่เข้าระบบบำบัดน้ำเสีย (ลบ.ม.)มีแนวทางการจัดเก็บสถิติ ข้อมูล ดังนี้

๑) คำนวณจากความเร็วของการไหลในรางน้ำเสีย โดยใช้เครื่องวัดอัตราการไหล (Flow meter) หรือการติดตั้งเวียร์(Weir) โดยอุปกรณ์เครื่องมือที่ใช้ในการวัดอัตราการไหลมีอยู่หลายประเภท เช่น เครื่องวัดแบบ Turbine Flow Meter, Electromagnetic Flow Meter และ Ultrasonic Flow Meter สำหรับการวัดอัตราการไหลของน้ำด้วยเวียร์ (Weir) เป็นวิธีที่ใช้โดยทั่วไป เนื่องจากสะดวกในการติดตั้งและราคาถูก สามารถติดตั้งได้ที่ปลายท่อ และในรางเปิด เวียร์ทำด้วยไม้หรือโลหะ ด้านบน คือ สัน (Crest) ของเวียร์ อาจเป็นเส้นตรงหรือบากเป็นช่องสี่เหลี่ยมผืนผ้า สี่เหลี่ยมคางหมู หรือรูปตัว V ก็ได้ เวียร์ที่ใช้กันโดยทั่วไปมี ๒ ชนิด (รูปที่ ๓.๖)

รูปที่ ๓.๖ เวย์ร์ที่ใช้กันโดยทั่วไป

สำหรับเวย์ร์ชนิดสี่เหลี่ยม เวย์ร์ชนิดนี้อาจจะเป็นชนิดที่มีสันตรงหรือสันบาง เป็นช่วงสี่เหลี่ยมผืนผ้าก็ได้ กรณีเป็นสันบางจะต้องได้มาตรฐาน คือ มีระยะจากด้านข้างเวย์ร์ถึงช่องปาก และ กันเวย์ร์ถึงสันเวย์ร์ไม่น้อยสองเท่าของความสูงของระดับน้ำสูงสุดเหนือสันเวย์ร์เสมอ (รูปที่ ๓.๖ก)

สำหรับเวย์ร์ชนิดสามเหลี่ยม (ช่องปากเป็นรูปตัว V) เหมาะสำหรับการใช้หา อัตราการไหลของน้ำที่มีปริมาณน้อยและสามารถหาอัตราการไหลของน้ำที่น้อยกว่า ๑.๕ ลบ.ม./นาที่ ได้แต่ไม่ควรใช้สำหรับอัตราการไหลของน้ำเกิน ๓-๔ ลบ.ม./นาที่ (รูปที่ ๓.๖ข)

การคำนวณอัตราการไหลจากเวย์ร์ชนิดสี่เหลี่ยม

$$Q = 0.584 LH^{3/2}$$

โดย Q = อัตราการไหลของน้ำ, ลบ.ม./วินาที

L = ความยาวของสันเวย์ร์, เมตร

H = ความสูงของระดับน้ำเหนือสันเวย์ร์, เมตร

การคำนวณอัตราการไหลจากเวียร์ชนิดสามเหลี่ยม
(โดยทั่วไปนิยมใช้ชนิด ๖๐ และ ๙๐ องศา)
ชนิด ๖๐ องศาใช้สูตรดังนี้

$$Q = 0.585H^{2.5}$$

ชนิด ๙๐ องศาใช้สูตรดังนี้

$$Q = 0.47H^{2.5}$$

โดย Q = อัตราการไหลของน้ำ, ลบ.ม./วินาที

H = ความสูงขอบระดับน้ำจากจุดยอดของสามเหลี่ยม, เมตร

๒) กรณีมีการสูบน้ำเสียเข้าระบบฯ สามารถเก็บข้อมูลจากความสามารถของเครื่องสูบน้ำ (ทุกเครื่องที่ใช้งานได้ปกติ) ซึ่งมีหน่วยเป็นปริมาณน้ำต่อเวลา ตัวอย่างเช่น ลิตรต่อนาที หรือ ลบ.ม./วันและระยะเวลาที่ใช้ในการสูบน้ำเสียในแต่ละวันดังแสดงในตัวอย่าง

เครื่องสูบน้ำ	ความสามารถของเครื่องสูบน้ำ (ลบ.ม./ชม.) (ก)	ระยะเวลาการทำงานของ เครื่องสูบน้ำ (ชม./วัน) (ข)	ปริมาณน้ำเสียที่เข้าระบบ บำบัดน้ำเสีย (ลบ.ม./วัน) (ก)×(ข)
A	๑๕๐	๘	๑,๒๐๐
B	๑๕๐	๕	๗๕๐
C	๑๐๐	๕	๕๐๐
รวม			๒,๔๕๐

ตัวอย่างการคำนวณปริมาณน้ำเสียที่เข้าระบบบำบัดน้ำเสียจากกรณีที่มีการสูบน้ำเสียเข้าระบบฯ

ทั้งนี้ หากไม่สามารถจัดเก็บข้อมูลตามข้อ ๑) - ๒) ได้ อนุโลมให้ใช้การประเมินโดยใช้ค่าเฉลี่ยอัตราการเกิดน้ำเสียของแหล่งกำเนิดมลพิษประเภทชุมชนประเภทต่างๆดังแสดงในตารางที่ ๓.๑

ตารางที่ ๓.๑ อัตราการเกิดน้ำเสียของแหล่งกำเนิดมลพิษประเภทชุมชน

ประเภทแหล่งกำเนิด	หน่วย	อัตราการเกิดน้ำเสีย (ลิตร/หน่วย-วัน)
๑. บ้านพักอาศัย ^(๑)	คน	๑๕๐
๒. อาคารชุด ^(๑)	ห้อง	๓๘๕
๓. โรงแรม ^(๑)	ห้อง	๕๒๖
๔. โรงพยาบาล ^(๑)	เตียง	๑,๓๖๐
๕. ร้านอาหาร ^(๑)	ตร.ม.	๒๗
	ที่นั่ง	๑๑๓
๖. ห้างสรรพสินค้า ^(๒)	ตร.ม.	๕.๐
๗. อาคารสำนักงาน ^(๒)	ตร.ม.	๓.๐

ที่มา: ^(๑)โครงการพัฒนาและปรับปรุงข้อมูลอัตราการเกิดน้ำเสียและปริมาณความสกปรกของแหล่งกำเนิดประเภทชุมชน (กรมควบคุมมลพิษ, ๒๕๕๓)

^(๒) ข้อพิจารณาเกี่ยวกับปริมาณและลักษณะน้ำทิ้งชุมชนในประเทศไทย: เอกสารประกอบการประชุม สวสท. ๓๖, สมาคมสิ่งแวดล้อมแห่งประเทศไทย ๒๕๓๖

๓.๒.๕ การระบายน้ำทิ้งจากระบบบำบัดน้ำเสีย(ระบาย/ไม่ระบาย)มีแนวทางการจัดเก็บสถิติ ข้อมูล ดังนี้

- ๑) บันทึกว่า “ระบาย” สำหรับวันที่มีการระบายน้ำทิ้งออกจากระบบบำบัดฯ
  - ๒) บันทึกว่า “ไม่ระบาย” สำหรับวันที่ไม่มีการระบายน้ำทิ้งออกจากระบบบำบัดฯ
- ทั้งนี้ “การระบาย” หมายถึง ระบายน้ำทิ้งจากระบบบำบัดน้ำเสียออกสู่แหล่งน้ำสาธารณะ หรือออกสู่สิ่งแวดล้อม

๓.๒.๖ ปริมาณสารเคมีหรือสารสกัดชีวภาพที่ใช้(ชื่อ/ปริมาณ) (ลิตร/กิโลกรัม)มีแนวทางการจัดเก็บสถิติ ข้อมูล ดังนี้

๑) บันทึกชื่อของสารเคมีหรือผลิตภัณฑ์ของสารสกัดชีวภาพ พร้อมทั้งปริมาณการใช้ในแต่ละวัน หากเป็นของเหลวใช้หน่วยเป็นลิตร และของแข็งใช้หน่วยเป็นกิโลกรัม

๒) บันทึก “-” กรณีไม่มีการใช้สารเคมีหรือสารสกัดชีวภาพใดๆ

๓.๒.๗ การทำงานของระบบบำบัดน้ำเสียมีแนวทางการจัดเก็บสถิติ ข้อมูล ดังนี้

(๑) ระบบบำบัดน้ำเสีย (ปกติ/ผิดปกติ)ตรวจสอบการทำงานของระบบฯ ว่าทำงานปกติหรือไม่ โดยพิจารณาทางด้านกายภาพของโครงสร้างระบบ รวมทั้ง อุปกรณ์และเครื่องจักรต่างๆ

- บันทึกว่า “ปกติ” หากไม่พบว่ามีวัสดุ อุปกรณ์หรือเครื่องจักรใดๆ รวมทั้งโครงสร้างชำรุด

- บันทึกว่า “ผิดปกติ” หากพบว่ามีโครงสร้างระบบฯ หรือเครื่องจักรชำรุดไม่สามารถใช้งานได้ เช่น ระบบอุดตัน ท่อน้ำเสียชำรุด เป็นต้น และหากพบความผิดปกติควรระบุปัญหาและอุปสรรคและแนวทางการแก้ไขไว้ด้วย

(๒) เครื่องสูบน้ำ เครื่องเติมอากาศเครื่องกวน/ผสมน้ำเสียเครื่องกวน/ผสมสารเคมี เครื่องสูบน้ำตะกอน (ปกติ/ผิดปกติ)

- บันทึก “ปกติ” หากเครื่องสูบน้ำยังคงสามารถทำงานได้ (สูบน้ำได้)

- บันทึก “ผิดปกติ” หากเครื่องสูบน้ำชำรุดและไม่สามารถทำงานได้ (กรณีมีอาการผิดปกติอื่น เช่น เสียงดัง แต่ยังคงสามารถทำงานได้ ให้ถือว่าทำงาน “ปกติ”

- บันทึก “ - ” กรณีไม่มีหรือไม่ได้ใช้เครื่องสูบน้ำ

ทั้งนี้ สำหรับแหล่งกำเนิดมลพิษที่มีเครื่องสูบน้ำมากกว่า ๑ เครื่อง ให้บันทึกทุกเครื่องที่ใช้งาน กรณีทุกเครื่องทำงานปกติให้ บันทึก “ปกติ” หากมีเครื่องใดเครื่องหนึ่งทำงานผิดปกติให้บันทึกว่าปกติกี่เครื่อง และผิดปกติกี่เครื่อง เช่น มี ๓ เครื่อง พบว่าชำรุดไม่สามารถใช้งานได้ ๑ เครื่อง ให้บันทึก “ปกติ ๒ เครื่อง ผิดปกติ ๑ เครื่อง” และควรระบุปัญหาและอุปสรรคและแนวทางการแก้ไขไว้ด้วย

(๓) อื่น ๆ (ระบุ) (ปกติ/ผิดปกติ)

ระบุอุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในระบบบำบัดน้ำเสียนอกเหนือจากอุปกรณ์และเครื่องมือตามข้อ (๒) และใช้แนวทางการบันทึกข้อมูลเช่นเดียวกับที่ได้กล่าวไว้แล้วในข้อ (๒)

๓.๒.๘ ปริมาณตะกอนส่วนเกินจากระบบบำบัดน้ำเสียที่นำไปกำจัด (ลบ.ม.) มีแนวทางการจัดเก็บสถิติ ข้อมูล ดังนี้

- บันทึกปริมาณตะกอนส่วนเกินจากระบบบำบัดฯ ที่นำไปกำจัด ว่ามีปริมาณเท่าไร ซึ่งสามารถคำนวณได้จากปริมาตรของบ่อเก็บกักตะกอน

- บันทึกว่า “ - ” สำหรับวันที่ไม่มีการนำตะกอนส่วนเกินไปกำจัด

๓.๒.๙ ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไขระบุปัญหา อุปสรรค และแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น หากพบว่าระบบบำบัดน้ำเสีย อุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในระบบบำบัดน้ำเสียมีการทำงานที่ผิดปกติหรือไม่สามารถจัดเก็บสถิติ ข้อมูลตามที่กำหนดไว้ในตารางในแบบ ทส.๑ ได้หรือพบสิ่งผิดปกติใดๆ แม้ว่าจะระบบฯ จะมีการทำงานอย่างปกติก็ตาม เช่น มีตะกอนอึดลอย เป็นต้น

๓.๒.๑๐ ลายมือชื่อผู้บันทึกลงลายมือชื่อผู้บันทึกสถิติและข้อมูลทุกวัน ทั้งนี้ ผู้บันทึกจะเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษหรือไม่ใช่ก็ได้ โดยอาจเป็นเจ้าหน้าที่ประจำที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการตรวจสอบระบบสาธารณสุขปโภคที่เกี่ยวข้องกับการบำบัดน้ำเสียอยู่แล้ว

๓.๓ การรับรองการบันทึกสถิติ ข้อมูล และรายละเอียดต่างๆ

เมื่อบันทึกข้อมูลในแต่ละวันตามตารางในแบบ ทส. ๑ จนถึงวันสุดท้ายของเดือน เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษหรือผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสียหรือผู้รับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสีย (บุคคลใดบุคคลหนึ่ง) จะต้องลงนามรับรองว่าการบันทึกสถิติและข้อมูลตามตารางในแบบ ทส. ๑ มีความถูกต้องทุกประการ (รูปที่ ๓.๗) โดยมีรายละเอียดดังนี้

๓.๓.๑ เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษ จะต้องลงนามรับรองว่าการบันทึกสถิติและข้อมูลตามตารางในแบบ ทส.๑ มีความถูกต้องทุกประการหรืออาจมอบอำนาจให้ผู้อื่นลงนามแทนก็ได้

๓.๓.๒ ผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสีย กรณีแหล่งกำเนิดมลพิษใด มีการจ้างผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสียผู้ควบคุมฯ จะต้องเป็นคนลงนามรับรองฯ พร้อมระบุเลขที่ใบอนุญาต วันหมดอายุ และหน่วยงานผู้ออกใบอนุญาต (ทำแทนเจ้าของหรือผู้ครอบครองฯ) ทั้งนี้ “ผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสีย” หมายถึง ผู้ควบคุมตามมาตรา ๗๓ ของพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕

๓.๓.๓ ผู้รับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสีย กรณีแหล่งกำเนิดมลพิษใด ใช้บริการผู้รับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสีย ผู้รับจ้างฯ จะต้องเป็นคนลงนามรับรองฯ พร้อมระบุเลขที่ใบอนุญาต วันหมดอายุ และหน่วยงานผู้ออกใบอนุญาต (ทำแทนเจ้าของหรือผู้ครอบครองฯ) ทั้งนี้ “ผู้รับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสีย” หมายถึง ผู้รับจ้างฯ ตามมาตรา ๗๓ ของพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕

หมายเหตุ ๑. ให้กรอกสถิติและข้อมูลเฉพาะในกรณีที่มีสถิติและข้อมูลนั้น ๆ ในแต่ละวัน

๒. ในกรณีระบบบำบัดน้ำเสียที่มีการติดตั้งเครื่องตรวจวัดคุณภาพน้ำทั้งแบบอัตโนมัติให้แสดงผลการตรวจวัดคุณภาพน้ำทั้งทุกวันแยกตามพารามิเตอร์ที่ตรวจวัด และทำการสรุปผลเป็นสถิติและข้อมูลรายเดือน

๓.๓.๑	ขอรับรองว่าการบันทึกสถิติและข้อมูลตามตารางข้างต้นถูกต้องทุกประการ	
.....	เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษ	
.....	ผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสีย	๓.๓.๒
ใบอนุญาตเลขที่	หมดอายุ	
ออกให้โดย	.....	
.....	ผู้รับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสีย	๓.๓.๓
ใบอนุญาตเลขที่	หมดอายุ	
ออกให้โดย	.....	

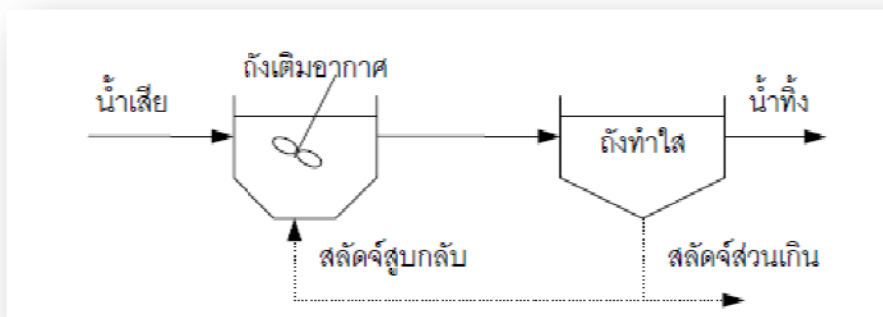
รูปที่ ๓.๗ ส่วนของการรับรองการบันทึกสถิติ ข้อมูล และรายละเอียดต่างๆ

๓.๔ การบันทึกข้อมูลตามแบบ ทส.๑

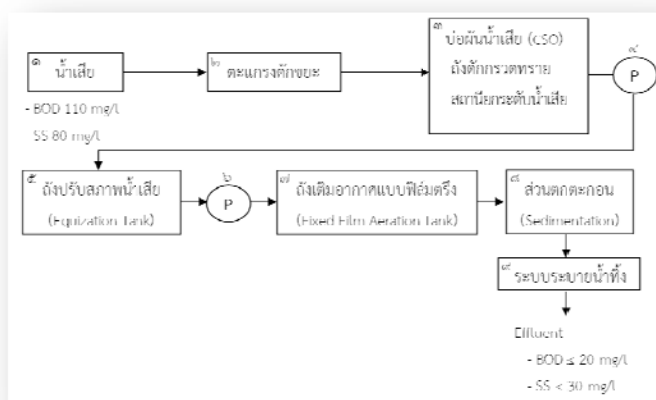
จากแนวทางการบันทึกข้อมูลตามแบบ ทส.๑ ที่ได้กล่าวมาข้างต้น ในหัวข้อนี้จะแสดงตัวอย่างการบันทึกข้อมูลตามแบบ ทส.๑ ของแหล่งกำเนิดมลพิษประเภทชุมชน เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในการบันทึกแบ่งออกเป็น

๓.๔.๑ ตัวอย่างการบันทึกข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดมลพิษ

แหล่งกำเนิดมลพิษ ตั้งอยู่เลขที่ ๑๑๑ หมู่ที่ ๑ ซอย.....
 ถนน.....แขวง/ตำบลท่าข้ามเขต/อำเภอ.....สามพราน
 จังหวัด นครปฐม โทรศัพท์ ๐ ๓๔๕๖ ๗๘๙๐ โทรสาร.....๐ ๓๔๕๖ ๗๘๙๑
 มีนายอาคมทำดี (สำหรับอาคารของทางราชการ หรือระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน ในช่องนี้ให้กรอก
 ตำแหน่งผู้รับผิดชอบด้วย เช่น อธิบดี.....นายกเทศมนตรี.....หรือนายกองค้การบริหารส่วนตำบล...เป็นต้น)
 หรือนิติบุคคลหมู่บ้าน.....เป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษ ประกอบกิจการประเภทให้กรอก
 ตามประเภทแหล่งกำเนิดมลพิษนั้น เช่น อาคารชุด โรงแรม โรงพยาบาลของทางราชการ ที่ดินจัดสรร สถานี
 บริการน้ำมันเชื้อเพลิง ระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน เป็นต้นใบอนุญาตเลขที่ (ถ้ามี)เช่น เลขที่ ๐๑๒/๒๕๕๕
 ออกให้โดย สำนักงานเทศบาลเมือง..... หมดอายุ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๕ ซึ่งมีแผนผังแสดงการทำงานของระบบ
 บำบัดน้ำเสีย ดังนี้

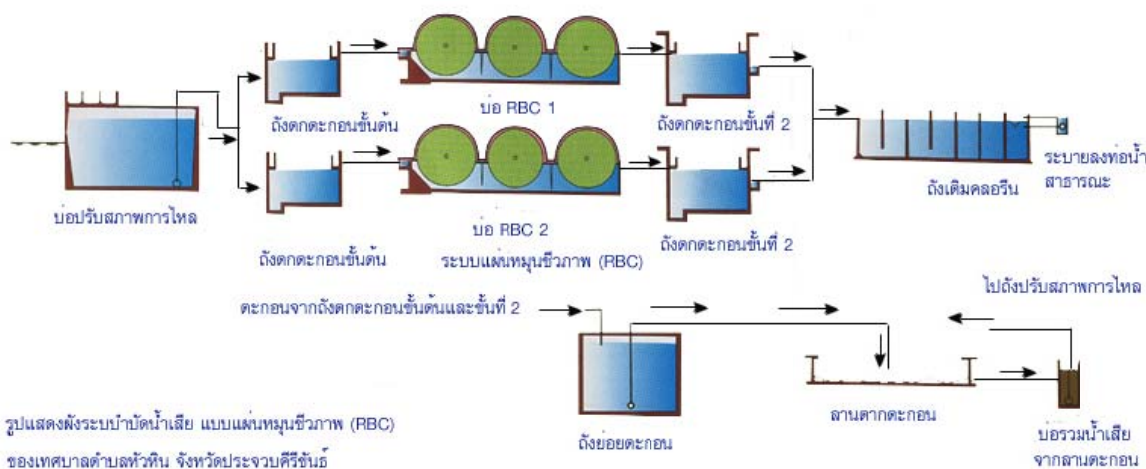
ตัวอย่าง แผนผังแสดงการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสียสำหรับอาคาร

ตัวอย่าง แผนผังแสดงการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสียสำหรับที่ดินจัดสรร

ตัวอย่าง แผนผังแสดงการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสียสำหรับสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง

รูปแสดงผังระบบบำบัดน้ำเสีย แบบแผ่นหมุนชีวภาพ (RBC) ของเทศบาลตำบลหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ตัวอย่าง แผนผังแสดงการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสียสำหรับระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน

๓.๔.๒ ตัวอย่างการบันทึกสถิติและข้อมูลที่จัดเก็บจากแหล่งกำเนิดมลพิษ

ได้จัดเก็บสถิติและข้อมูลแสดงผลการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสียปรากฏตามตาราง ดังนี้

วัน เดือน ปี	สถิติและข้อมูลที่เกิดจากแหล่งกำเนิดมลพิษ												ปริมาณตะกอน ส่วนเกิน ที่เกิดขึ้นจาก ระบบบำบัด น้ำเสียที่นำไป กำจัด (ลบ.ม.)	ปัญหา อุปสรรค และแนวทาง แก้ไข	ลายมือ ชื่อ ผู้บันทึก	
	ปริมาณ การใช้ ไฟฟ้า ของระบบ บำบัด น้ำเสีย (หน่วย)	ปริมาณ น้ำใช้ ในทุกกิจกรรม ของ แหล่งกำเนิด มลพิษ (ลบ.ม.)	ปริมาณน้ำ เสียที่เข้า ระบบบำบัด น้ำเสีย (ลบ.ม.)	การระบาย น้ำทิ้งจาก ระบบบำบัด น้ำเสีย (ระบาย/ ไม่ระบาย)	ปริมาณสารเคมี หรือสารสกัด ชีวภาพที่ใช้ (ชื่อ/ปริมาณ) (ลิตรหรือ กิโลกรัม)	การทำงานของระบบบำบัดน้ำเสีย										
						ระบบบำบัด น้ำเสีย (ปกติ/ผิดปกติ)	เครื่องสูบน้ำ (ปกติ/ผิดปกติ)	เครื่องเติมอากาศ (ปกติ/ผิดปกติ)	เครื่องกวน/ ผสมน้ำเสีย (ปกติ/ผิดปกติ)	เครื่องกวน/ ผสมสารเคมี (ปกติ/ผิดปกติ)	เครื่องสูบ ตะกอน (ปกติ/ ผิดปกติ)	อื่น ๆ (ระบุ) (ปกติ/ ผิดปกติ)				
๑/๙/๕๕	๑๐๐	๑๑๕	๙๒	ระบาย	-	ปกติ	ปกติ	ปกติ	ปกติ	-	ปกติ	-	-	-	ณเดช	
๒/๙/๕๕	๘๐	๑๓๕	๑๐๘	ระบาย	-	ปกติ	ปกติ	ปกติ	ปกติ	-	ปกติ	-	-	-	ณเดช	
๓/๙/๕๕	๙๕	๑๔๐	๑๑๒	ระบาย	-	ปกติ	ปกติ	ปกติ	ปกติ	-	ปกติ	-	-	-	อาวุธ	
๔/๙/๕๕	๑๑๕	๑๒๕	๑๐๐	ระบาย	-	ปกติ	ปกติ	ปกติ	ปกติ	-	ปกติ	-	-	-	ณเดช	
๕/๙/๕๕	๙๕	๑๑๐	๘๘	ระบาย	-	ปกติ	ปกติ	ปกติ	ปกติ	-	ปกติ	-	-	-	ณเดช	
๖/๙/๕๕	๑๑๕	๑๐๕	๘๔	ระบาย	-	ปกติ	ปกติ	ปกติ	ปกติ	-	ปกติ	-	-	-	ณเดช	
๗/๙/๕๕	๑๑๕	๑๑๒	๙๐	ระบาย	-	ปกติ	ปกติ	ปกติ	ปกติ	-	ปกติ	-	-	-	อาทิจ	
๘/๙/๕๕	๙๕	๑๑๕	๙๒	ระบาย	-	ปกติ	ปกติ	ปกติ	ปกติ	-	ปกติ	-	-	-	ศรุณี	
๙/๙/๕๕	๘๕	๑๐๖	๘๕	ระบาย	-	ผิดปกติ	ปกติ	ปกติ ๓/ ผิดปกติ ๑	ปกติ	-	ปกติ	-	-	มีขยะอุดตัน ดำเนินการ แก้ไขโดยเอา ขยะออกจาก	ณเดช	
๑๐/๙/๕๕	๙๕	๑๔๐	๑๑๒	ระบาย	-	ผิดปกติ	ปกติ	ปกติ ๓/ ผิดปกติ ๑	ปกติ	-	ปกติ	-	-	เครื่องเติม อากาศ	ณเดช	
๑๑/๙/๕๕	๑๒๐	๑๓๐	๑๐๔	ระบาย	-	ผิดปกติ	ปกติ	ปกติ ๓/ ผิดปกติ ๑	ปกติ	-	ปกติ	-	-	-	อาทิจ	
๑๒/๙/๕๕	๑๐๐	๑๓๕	๑๐๘	ระบาย	-	ปกติ	ปกติ	ปกติ	ปกติ	-	ปกติ	-	-	-	อาทิจ	
๑๓/๙/๕๕	๑๑๕	๑๔๕	๑๑๖	ระบาย	-	ปกติ	ปกติ	ปกติ	ปกติ	-	ปกติ	-	-	-	อาทิจ	
๑๔/๙/๕๕	๙๕	๑๒๕	๑๐๐	ระบาย	-	ปกติ	ปกติ	ปกติ	ปกติ	-	ปกติ	-	-	-	อาทิจ	

วัน เดือน ปี	สถิติและข้อมูลที่เกิดจากแหล่งกำเนิดมลพิษ													ปริมาณตะกอน ส่วนเกิน ที่เกิดขึ้นจาก ระบบบำบัด น้ำเสียที่นำไป กำจัด (ลบ.ม.)	ปัญหาอุปสรรค และแนวทาง แก้ไข	ลายมือชื่อ ผู้บันทึก
	ปริมาณ การใช้ไฟฟ้า ของระบบ บำบัด น้ำเสีย (หน่วย)	ปริมาณ น้ำใช้ ในทุกกิจกรรม ของแหล่งกำเนิด มลพิษ (ลบ.ม.)	ปริมาณน้ำ เสียที่เข้า ระบบบำบัด น้ำเสีย (ลบ.ม.)	การระบาย น้ำที่จาก ระบบบำบัด น้ำเสีย (ระบาย/ ไม่ระบาย)	ปริมาณสารเคมี หรือสารสกัด ชีวภาพที่ใช้ (ชื่อ/ปริมาณ) (ลิตรหรือ กิโลกรัม)	การทำงานของระบบบำบัดน้ำเสีย										
						ระบบบำบัด น้ำเสีย (ปกติ/ผิดปกติ)	เครื่องสูบน้ำ (ปกติ/ผิดปกติ)	เครื่องเติมอากาศ (ปกติ/ผิดปกติ)	เครื่องกวน/ ผสมน้ำเสีย (ปกติ/ผิดปกติ)	เครื่องกวน/ ผสมสารเคมี (ปกติ/ผิดปกติ)	เครื่องสูบ ตะกอน (ปกติ/ ผิดปกติ)	อื่น ๆ (ระบุ) (ปกติ/ ผิดปกติ)				
๑๕/๙/๕๕	๘๕	๑๓๕	๑๐๘	ระบาย	-	ปกติ	ปกติ	ปกติ	ปกติ	-	ปกติ	-	-	-	อาทิจ	
๑๖/๙/๕๕	๙๕	๑๐๕	๘๔	ระบาย	-	ปกติ	ปกติ	ปกติ	ปกติ	-	ปกติ	-	-	-	ดรุณี	
๑๗/๙/๕๕	๑๑๕	๑๑๒	๙๐	ระบาย	-	ปกติ	ปกติ	ปกติ	ปกติ	-	ปกติ	-	-	-	ดรุณี	
๑๘/๙/๕๕	๙๕	๑๑๕	๙๒	ระบาย	-	ปกติ	ปกติ	ปกติ	ปกติ	-	ปกติ	-	-	-	ดรุณี	
๑๙/๙/๕๕	๑๑๕	๑๐๖	๘๕	ระบาย	-	ปกติ	ปกติ	ปกติ	ปกติ	-	ปกติ	-	-	-	ดรุณี	
๒๐/๙/๕๕	๑๑๕	๑๔๐	๑๑๒	ระบาย	-	ปกติ	ปกติ	ปกติ	ปกติ	-	ปกติ	-	-	-	ณเดช	
๒๑/๙/๕๕	๘๕	๑๓๐	๑๐๔	ระบาย	-	ปกติ	ปกติ	ปกติ	ปกติ	-	ปกติ	-	-	-	ณเดช	
๒๒/๙/๕๕	๙๕	๑๓๕	๑๐๘	ระบาย	-	ปกติ	ปกติ	ปกติ	ปกติ	-	ปกติ	-	-	-	อาทิจ	
๒๓/๙/๕๕	๑๒๐	๑๔๕	๑๑๖	ระบาย	-	ปกติ	ปกติ	ปกติ	ปกติ	-	ปกติ	-	-	-	อาทิจ	
๒๔/๙/๕๕	๑๐๐	๑๒๕	๑๐๐	ระบาย	-	ปกติ	ปกติ	ปกติ	ปกติ	-	ปกติ	-	-	-	อาทิจ	
๒๕/๙/๕๕	๑๑๕	๑๓๕	๑๐๘	ระบาย	-	ปกติ	ปกติ	ปกติ	ปกติ	-	ปกติ	-	-	-	อาทิจ	
๒๖/๙/๕๕	๑๐๐	๑๔๕	๑๑๖	ระบาย	-	ปกติ	ปกติ	ปกติ	ปกติ	-	ปกติ	-	-	-	ณเดช	
๒๗/๙/๕๕	๘๐	๑๒๕	๑๐๐	ระบาย	-	ปกติ	ปกติ	ปกติ	ปกติ	-	ปกติ	-	-	-	ณเดช	
๒๘/๙/๕๕	๙๕	๑๓๕	๑๐๘	ระบาย	-	ปกติ	ปกติ	ปกติ	ปกติ	-	ปกติ	-	-	-	ณเดช	
๒๙/๙/๕๕	๑๑๕	๑๑๕	๙๒	ระบาย	-	ปกติ	ปกติ	ปกติ	ปกติ	-	ปกติ	-	๕	-	อาวุธ	
๓๐/๙/๕๕	๙๕	๑๓๕	๑๐๘	ระบาย	-	ปกติ	ปกติ	ปกติ	ปกติ	-	ปกติ	-	-	-	อาวุธ	

๓.๔.๓ ตัวอย่างการรับรองการบันทึกสถิติ ข้อมูล และรายละเอียดต่างๆ

หมายเหตุ ๑. ให้กรอกสถิติและข้อมูลเฉพาะในกรณีที่มีสถิติและข้อมูลนั้น ๆ ในแต่ละวัน

๒. ในกรณีระบบบำบัดน้ำเสียที่มีการติดตั้งเครื่องตรวจวัดคุณภาพน้ำทิ้งแบบอัตโนมัติ ให้แนบผลการตรวจวัดคุณภาพน้ำทิ้งทุกวันแยกตามพารามิเตอร์ที่ตรวจวัด และทำการสรุปผลเป็นสถิติและข้อมูลรายเดือน

ขอรับรองว่าการบันทึกสถิติและข้อมูลตามตารางข้างต้นถูกต้องทุกประการ

อาคม ท่าดี..... เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษ

(นายอาคม ท่าดี)

..... ผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสีย

(.....)

ใบอนุญาตเลขที่ ..... หมดอายุ .....

ออกให้โดย .....

..... ผู้รับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสีย

(.....)

ใบอนุญาตเลขที่ ..... หมดอายุ .....

ออกให้โดย .....

บทที่ ๔

การจัดทำรายงานสรุปผลการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสียตามแบบ ทส.๒

แบบรายงานสรุปผลการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสียหรือแบบ ทส. ๒ เป็นแบบที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษ จะต้องจัดส่งให้กับเจ้าพนักงานท้องถิ่นในท้องที่ที่แหล่งกำเนิดมลพิษตั้งอยู่ในแต่ละเดือน โดยไม่เกินวันที่ ๑๕ ของเดือนถัดไปประกอบด้วยส่วนสำคัญ ๓ ส่วน คือ

- ๑) ข้อมูลทั่วไป
- ๒) ข้อมูลเกี่ยวกับระบบบำบัดน้ำเสีย และแหล่งรองรับน้ำทิ้ง
- ๓) สรุปผลการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสียเป็นรายเดือน

๔.๑ ข้อมูลทั่วไป

เป็นข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดมลพิษประกอบด้วย สถานที่ตั้ง ชื่อ-สกุลเจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิด ประเภทของกิจการ ใบอนุญาต (ถ้ามี) และการลงนามผู้รายงาน สำหรับแนวทางการรายงานข้อมูลทั่วไปตามแบบ ทส. ๒ (รูปที่ ๔.๑) มีรายละเอียด ดังนี้

๔.๑.๑ สถานที่ตั้งแหล่งกำเนิดมลพิษเป็นข้อมูลเดียวกับสถานที่ตั้งแหล่งกำเนิดมลพิษที่บ้านที่กตามแบบ ทส. ๑

๔.๑.๒ ชื่อ - สกุล เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษเป็นบุคคลเดียวกันกับที่บ้านที่กตามแบบ ทส. ๑

๔.๑.๓ ประกอบกิจการประเภท และใบอนุญาต (ถ้ามี)ตามที่บ้านที่กในแบบ ทส. ๑

๔.๑.๔ เดือนที่รายงานและผู้รายงานให้ระบุว่ารายงานที่จัดส่งในแต่ละครั้ง เป็นรายงานสรุปข้อมูลแสดงผลการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสียประจำเดือนใด พ.ศ. ไต ไม่ใช่เดือนที่ส่งรายงาน และผู้รายงานจะต้องเป็นบุคคลเดียวกับผู้รับรองการบันทึกสถิติและข้อมูล ตามแบบ ทส. ๑ไม่ว่าจะลงนามในฐานะเจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิด หรือผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสีย หรือผู้รับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสีย

แบบ ทส. ๒

รายงานสรุปผลการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสีย

๑. ข้อมูลทั่วไป

แหล่งกำเนิดมลพิษ ตั้งอยู่เลขที่ ..... หมู่ที่ ..... ซอย **๔.๑.๑**

ถนน ..... แขวง/ตำบล ..... เขต/อำเภอ.....

จังหวัด ..... โทรศัพท์ ..... โทรสาร .....

มี ..... **๔.๑.๒** ..... เป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษ

ประกอบกิจการประเภท **๔.๑.๓**

ใบอนุญาตเลขที่ (ถ้ามี) ..... ออกให้โดย ..... หมดอายุ .....

ในกรณีนี้ขอรายงานสรุปผลการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสียของแหล่งกำเนิดมลพิษสำหรับ

เดือน **๔.๑.๔** ..... พ.ศ. .... ตามที่ได้กำหนดในมาตรา ๘๐ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริม

และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ในฐานะ

..... เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษ

..... ผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสีย

ใบอนุญาตเลขที่ ..... **๔.๑.๕** ..... หมดอายุ .....

ออกให้โดย .....

..... ผู้รับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสีย

ใบอนุญาตเลขที่ ..... หมดอายุ .....

ออกให้โดย .....

รูปที่ ๔.๑ ส่วนของข้อมูลทั่วไป

๔.๒ ข้อมูลเกี่ยวกับระบบบำบัดน้ำเสีย และแหล่งรองรับน้ำทิ้ง

เป็นการรายงานเกี่ยวกับประเภท/ชนิดของระบบบำบัดน้ำเสีย ความสามารถในการรองรับน้ำเสีย การทำงานของระบบบำบัดน้ำเสียเป็นแบบต่อเนื่องหรือไม่ต่อเนื่อง อุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในระบบบำบัดน้ำเสีย มีอะไรบ้าง แหล่งรองรับน้ำทิ้ง และวิธีการจัดการตะกอนที่เกิดขึ้นจากระบบบำบัดน้ำเสียและวิธีการกำจัด (รูปที่ ๔.๒) โดยมีแนวทางการรายงาน ดังนี้

๔.๒.๑ ประเภท/ชนิดของระบบบำบัดน้ำเสีย ความสามารถในการรองรับน้ำเสีย และแผนผังแสดงการทำงานของระบบฯ ให้ระบุประเภท/ชนิดของระบบบำบัดน้ำเสียที่ใช้ในการบำบัดน้ำเสีย ซึ่งควรเป็นชื่อที่เรียกระบบฯ ตามหลักทางวิชาการ (ไม่ใช่ทางการค้า) เช่น ระบบเอเอสระบบยูเอเอสบี ระบบบ่อปรับเสถียร เป็นต้น สำหรับการระบุความสามารถในการรองรับน้ำเสียของระบบบำบัดน้ำเสีย (ลูกบาศก์เมตรต่อวัน:ลบ.ม./วัน) สามารถดูได้จากเกณฑ์การออกแบบ หรือแบบรายละเอียดการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียโดยคำนวณจากความสามารถในการรองรับน้ำเสียจากแต่ละหน่วยบำบัดย่อย และแนบแผนผังการทำงานของระบบด้วย

๒. ข้อมูลเกี่ยวกับระบบบำบัดน้ำเสีย และแหล่งรองรับน้ำทิ้ง

- (๑) ประเภท/ชนิดของระบบบำบัดน้ำเสีย ๔.๒.๑
 ความสามารถในการรองรับน้ำเสียของระบบบำบัดน้ำเสีย ..... ลูกบาศก์เมตร/วัน
- (๒) แผนผังแสดงการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสีย
- (๓) การทำงานของระบบบำบัดน้ำเสีย แบบต่อเนื่อง ..... ชั่วโมง/วัน ๔.๒.๒
 แบบไม่ต่อเนื่อง (ระบุ) .....
- (๔) อุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในระบบบำบัดน้ำเสีย เครื่องสูบน้ำ เครื่องเติมอากาศ
 เครื่องกวน/ผสมน้ำเสีย เครื่องกวน/ผสมสารเคมี ๔.๒.๓
 เครื่องสูบลำโพง อื่น ๆ (ระบุ) ๔.๒.๔
- (๕) แหล่งรองรับน้ำทิ้ง (ระบุ) ๔.๒.๕
- (๖) วิธีจัดการตะกอนที่เกิดขึ้นจากระบบบำบัดน้ำเสียและวิธีการกำจัด ๔.๒.๕

รูปที่ ๔.๒ ส่วนของข้อมูลเกี่ยวกับระบบบำบัดน้ำเสีย และแหล่งรองรับน้ำทิ้ง

๔.๒.๒ การทำงานของระบบบำบัดน้ำเสียระบุการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสีย โดยเลือกดังนี้

- กรณีการทำงานของระบบฯ เป็นแบบต่อเนื่องซึ่งเป็นระบบที่มีการระบายน้ำทิ้งทุกวัน เช่น ระบบบำบัดน้ำเสียแบบบ่อปรับเสถียร ระบบแอสหรือระบบเอสปีอาร์ เป็นต้น ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง แบบต่อเนื่อง และระบุจำนวนชั่วโมงที่ทำงานต่อวัน เช่น ๒๔ ชั่วโมง/วัน เป็นต้น
- กรณีเป็นแบบไม่ต่อเนื่อง ซึ่งเป็นระบบที่รวบรวมน้ำเสียไว้และทำการบำบัดเป็นช่วง ๆ โดยไม่มีการระบายน้ำทิ้งทุกวันให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง แบบไม่ต่อเนื่อง และระบุเวลาที่ระบบบำบัดน้ำเสียทำงานว่ากี่วันต่อเดือน

๔.๒.๓ อุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในระบบบำบัดน้ำเสียให้ระบุอุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในระบบบำบัดน้ำเสียทั้งหมด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง หน้าอุปกรณ์และเครื่องมืออื่น ๆ ในกรณีที่มีอุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในระบบบำบัดน้ำเสียนอกเหนือจากรายการที่ให้เลือกให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง อื่น ๆ และระบุอุปกรณ์และเครื่องมืออื่น ๆ ทั้งนี้ รายการอุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในระบบบำบัดน้ำเสีย จะเป็นรายการเดียวกันกับข้อมูลตามตารางในแบบ ทส. ๑

๔.๒.๔ แหล่งรองรับน้ำทิ้งกรณีแหล่งรองรับน้ำทิ้งเป็นแหล่งน้ำ ให้ระบุชื่อเรียกแหล่งรองรับน้ำทิ้งนั้น เช่น แม่น้ำ..... หรือคลอง..... หากแหล่งน้ำนั้นไม่มีชื่อเรียกหรือไม่ทราบชื่อให้ระบุเป็นลักษณะของแหล่งน้ำนั้น เช่น ลำรางสาธารณะ ท่อระบายน้ำสาธารณะ เป็นต้น กรณีแหล่งรองรับน้ำทิ้งไม่ใช่แหล่งน้ำ ให้ระบุลักษณะพื้นที่ที่ระบายน้ำทิ้งออกสู่ภายนอก เช่น พื้นที่รกร้าง พื้นที่เกษตรกรรม (ระบุชนิดพืช) เป็นต้นกรณีในเดือนที่รายงานไม่มีการระบายน้ำทิ้งเลย ให้กรอก “ - ”

๔.๒.๕ วิธีการจัดการตะกอนที่เกิดขึ้นจากระบบบำบัดน้ำเสียและวิธีการกำจัดกรณีมีตะกอนส่วนเกินจากระบบบำบัดน้ำเสีย ให้ระบุวิธีการจัดการตะกอนที่เกิดขึ้น เช่น มีบ่อเก็บตะกอน และระบุวิธีการกำจัดตะกอนดังกล่าว เช่น จ้างรถสูบลำสูบเพื่อนำไปกำจัด

๔.๓ สรุปผลการดำเนินงานของระบบบำบัดน้ำเสียเป็นรายเดือน

เป็นข้อมูลที่ได้จากการบันทึกสถิติและข้อมูลแสดงผลการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสียในแต่ละวัน จากตารางตามแบบ ทส.๑ และนำมาสรุปเป็นผลการดำเนินงานของระบบบำบัดน้ำเสียเป็นรายเดือน(รูปที่ ๔.๓) โดยมีแนวทางการรายงาน ดังนี้

๔.๓.๑ ปริมาณการใช้ไฟฟ้าของระบบบำบัดน้ำเสีย (หน่วย)นำข้อมูลที่บันทึกในแต่ละวันตามตารางในแบบ ทส. ๑ มารวมกันให้เป็นข้อมูลรายเดือนสำหรับรายงานตามแบบ ทส. ๒ กรณีระบบบำบัดน้ำเสียไม่มีการใช้ไฟฟ้า ให้กรอก “ - ”

๔.๓.๒ ปริมาณน้ำใช้ในทุกกิจกรรมของแหล่งกำเนิดมลพิษ (ลบ.ม.)นำข้อมูลที่บันทึกในแต่ละวันตามตารางในแบบ ทส. ๑ มารวมกันให้เป็นข้อมูลรายเดือนสำหรับรายงานตามแบบ ทส. ๒

๔.๓.๓ ปริมาณน้ำเสียที่เข้าระบบบำบัดน้ำเสีย (ลบ.ม.)นำข้อมูลที่บันทึกในแต่ละวันตามตารางในแบบ ทส. ๑ มารวมกันให้เป็นข้อมูลรายเดือนสำหรับรายงานตามแบบ ทส. ๒

๔.๓.๔ การระบายน้ำทิ้งจากระบบบำบัดน้ำเสีย (ระบาย/ไม่ระบาย)นำข้อมูลที่บันทึกในแต่ละวันตามตารางในแบบ ทส. ๑ มาสรุปว่ามีการระบายน้ำทิ้งจากระบบบำบัดน้ำเสียกี่วันในรอบ ๑ เดือน กรณีระบายทุกวัน ให้กรอกว่า “ ระบาย ” กรณีระบายเป็นบางวัน ให้กรอกว่าระบายกี่วันและไม่ระบายกี่วัน เช่น ระบาย ๒๐ วัน ไม่ระบาย ๑๐ วัน เป็นต้น กรณีไม่มีการระบายเลย ให้กรอก “ - ”

๔.๓.๕ ปริมาณสารเคมีหรือสารสกัดชีวภาพที่ใช้ (ลิตรหรือกิโลกรัม) นำข้อมูลที่บันทึกในแต่ละวันตามตารางในแบบ ทส. ๑ มารวมกันให้เป็นข้อมูลรายเดือนสำหรับรายงานตามแบบ ทส. ๒ กรณีไม่ใช้ ให้กรอก “ - ”

๔.๓.๖ การทำงานของระบบบำบัดน้ำเสีย (ปกติ/ผิดปกติ) นำข้อมูลที่บันทึกในแต่ละวันตามตารางในแบบ ทส. ๑ มาสรุปว่า ระบบบำบัดน้ำเสีย และอุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ ทำงานปกติหรือไม่

- รายการใดที่ทำงานปกติทุกวันในรอบ ๑ เดือน ให้ทำเครื่องหมาย ในช่อง ปกติ
- รายการใดมีการทำงานผิดปกติ ให้ทำเครื่องหมาย ในช่อง ผิดปกติ และระบุจำนวน

วันที่ผิดปกติ

ตัวอย่างเช่น จากตารางตามแบบ ทส. ๑ บันทึกว่า เครื่องสูบน้ำทำงานผิดปกติ ในวันที่ ๕,๖,๗,๘ และ ๙ ดังนั้น ในแบบ ทส. ๒ ให้ทำเครื่องหมาย ในช่อง ผิดปกติ และระบุจำนวน

- รายการใดไม่มีหรือไม่ได้ใช้ ให้กรอก “ - ”

๔.๓.๗ ปริมาณตะกอนส่วนเกินที่เกิดขึ้นจากระบบบำบัดน้ำเสียที่นำไปกำจัด (ลบ.ม.)นำข้อมูลที่บันทึกในแต่ละวันตามตารางในแบบ ทส. ๑ มารวมกันให้เป็นข้อมูลรายเดือนสำหรับรายงานตามแบบ ทส. ๒ กรณีไม่มี ให้กรอก “ - ”

๔.๓.๘ ปัญหา อุปสรรค และแนวทางการแก้ไข นำข้อมูลปัญหา อุปสรรค และแนวทางการแก้ไขที่บันทึกในแต่ละวัน ตามตารางในแบบ ทส. ๑ มาสรุปเป็นปัญหา อุปสรรค และแนวทางการแก้ไขในแต่ละเดือนสำหรับรายงานตามแบบ ทส. ๒ กรณีไม่มี ให้กรอก “ - ”

๓. สรุปผลการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสียเป็นรายเดือน

- (๑) ปริมาณการใช้ไฟฟ้าของระบบบำบัดน้ำเสีย (หน่วย) ๔.๓.๑
- (๒) ปริมาณน้ำใช้ทุกกิจกรรมในแหล่งกำเนิดมลพิษ (ลบ.ม.) ๔.๓.๒
- (๓) ปริมาณน้ำเสียที่เข้าระบบบำบัดน้ำเสีย (ลบ.ม.) ๔.๓.๓
- (๔) การระบายน้ำทิ้งจากระบบบำบัดน้ำเสีย ๔.๓.๔
- (๕) ปริมาณสารเคมีหรือสารสกัดชีวภาพที่ใช้ (ลิตรหรือกิโลกรัม) ๔.๓.๕
- (๖) การทำงานของระบบบำบัดน้ำเสียและอุปกรณ์ ๔.๓.๖
  - เครื่องสูบน้ำ ปกติ ผิดปกติ (ระบุ) .....
  - เครื่องเติมอากาศ ปกติ ผิดปกติ (ระบุ) .....
  - เครื่องกวน/ผสมน้ำเสีย ปกติ ผิดปกติ (ระบุ) .....
  - เครื่องกวน/ผสมสารเคมี ปกติ ผิดปกติ (ระบุ) .....
  - เครื่องสูบลำโพง ปกติ ผิดปกติ (ระบุ) .....
- (๗) ปริมาณตะกอนส่วนเกินจากระบบบำบัดน้ำเสียที่นำไปกำจัด (ลบ.ม.) ๔.๓.๗
- (๘) ปัญหา อุปสรรค และแนวทางการแก้ไข ๔.๓.๘

- คำเตือน**
๑. เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษ ผู้ควบคุม หรือผู้รับจ้างให้บริการ ผู้ใดไม่จัดเก็บสถิติ ข้อมูล หรือไม่ทำบันทึกหรือรายงานสรุปผลการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสีย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
  ๒. ผู้ควบคุมหรือผู้รับจ้างให้บริการผู้ใดทำบันทึกหรือรายงานโดยแสดงข้อความอันเป็นเท็จ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

รูปที่ ๔.๓ ส่วนของสรุปผลการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสียเป็นรายเดือน

๔.๔ การจัดทำรายงานตามแบบ ทส. ๒

จากแนวทางการบันทึกข้อมูลตามแบบ ทส.๑ ที่ได้กล่าวมาข้างต้น ในหัวข้อนี้จะแสดงตัวอย่างการบันทึกข้อมูลตามแบบ ทส.๑ ของแหล่งกำเนิดมลพิษประเภทชุมชน เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในการบันทึก แบ่งออกเป็น

๔.๔.๑ ตัวอย่างการบันทึกข้อมูลทั่วไป

๑. ข้อมูลทั่วไป

แหล่งกำเนิดมลพิษ ตั้งอยู่เลขที่ ๑๑๑ หมู่ที่ ๑ ซอย..... ถนน.....
 แขวง/ตำบล ท่าข้าม เขต/อำเภอ สามพราน จังหวัด นครปฐม โทรศัพท์ ๐-๓๔๕๖-๗๘๙๐ โทรสาร ๐-๓๔๕๖-๗๘๙๑ มีนาย อาคม ท่าดี เป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษประกอบกิจการประเภท กรอกเหมือนกันแบบ ทส.๑.....ใบอนุญาตเลขที่ (ถ้ามี) กรอกเหมือนกันแบบ ทส.๑ ออกให้โดย กรอกเหมือนกันแบบ ทส.๑ หมดอายุ กรอกเหมือนกันแบบ ทส.๑ ในการนี้ขอรายงานสรุปผลการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสียของแหล่งกำเนิดมลพิษสำหรับเดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๕ ตามที่ได้กำหนดในมาตรา ๘๐ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ในฐานะ

อาคม ท่าดี เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษ

(นายอาคม ท่าดี)

..... ผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสีย

(.....)

ใบอนุญาตเลขที่ ..... หมดอายุ .....

ออกให้โดย .....

..... ผู้รับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสีย

(.....)

ใบอนุญาตเลขที่ ..... หมดอายุ .....

ออกให้โดย .....

๔.๔.๒ ตัวอย่างการบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับระบบบำบัดน้ำเสีย และแหล่งรองรับน้ำทิ้ง

๒. ข้อมูลเกี่ยวกับระบบบำบัดน้ำเสีย และแหล่งรองรับน้ำทิ้ง

(๑) ประเภท/ชนิดของระบบบำบัดน้ำเสีย ระบบแอกติเวเต็ดสลัดจ์.....ความสามารถในการรองรับน้ำเสียของระบบบำบัดน้ำเสีย ๑๕๐ ลบ.ม./วัน

(๒) การทำงานของระบบบำบัดน้ำเสีย แบบต่อเนื่อง ๒๔ ชั่วโมง/วัน

แบบไม่ต่อเนื่อง (ระบุ) .....

- (๓) อุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในระบบบำบัดน้ำเสีย เครื่องสูบน้ำ เครื่องเติมอากาศ
 เครื่องกวน/ผสมน้ำเสีย เครื่องกวน/ผสมสารเคมี
 เครื่องสูบลตะกอน อื่น ๆ (ระบุ) .....
- (๔) แหล่งรองรับน้ำทิ้ง (ระบุ) **คลองสาขาวัด...**
- (๕) วิธีจัดการตะกอนที่เกิดขึ้นจากระบบบำบัดน้ำเสียและวิธีการกำจัด **จ้างรถสูบลตะกอนไปทิ้งยัง
 ระบบกำจัดตะกอนของเทศบาล.....**

๔.๔.๓ ตัวอย่างการบันทึกสรุปผลการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสียเป็นรายเดือน

๓. สรุปผลการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสียเป็นรายเดือน

- (๑) ปริมาณการใช้ไฟฟ้าของระบบบำบัดน้ำเสีย (หน่วย) **๓,๐๕๐**
- (๒) ปริมาณน้ำใช้ทุกกิจกรรมในแหล่งกำเนิดมลพิษ (ลบ.ม.) **๓,๗๗๖**
- (๓) ปริมาณน้ำเสียที่เข้าระบบบำบัดน้ำเสีย (ลบ.ม.) **๓,๐๒๒**
- (๔) การระบายน้ำทิ้งจากระบบบำบัดน้ำเสีย **ระบายนาย**
- (๕) ปริมาณสารเคมีหรือสารสกัดชีวภาพที่ใช้ (ลิตรหรือกิโลกรัม) .....
- (๖) การทำงานของระบบบำบัดน้ำเสียและอุปกรณ์
- ระบบบำบัดน้ำเสีย ปกติ ผิดปกติ (ระบุ) .....
  - เครื่องสูบน้ำ ปกติ ผิดปกติ (ระบุ) .....
  - เครื่องเติมอากาศ ปกติ ผิดปกติ (ระบุ) **ปกติ ๒๗ วัน ผิดปกติ ๓ วัน**
  - เครื่องกวน/ผสมน้ำเสีย ปกติ ผิดปกติ (ระบุ) .....
  - เครื่องกวน/ผสมสารเคมี ปกติ ผิดปกติ (ระบุ) .....
  - เครื่องสูบลตะกอน ปกติ ผิดปกติ (ระบุ) .....
  - อื่นๆ ..... ปกติ ผิดปกติ (ระบุ) .....
- (๗) ปริมาณตะกอนส่วนเกินจากระบบบำบัดน้ำเสียที่นำไปกำจัด (ลบ.ม.) **๕**
- (๘) ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข **...มีขยะอุดตันดำเนินการแก้ไขโดยเอาขยะออกจากเครื่องเติมอากาศ**

๔.๕ การจัดส่งรายงาน แบบ ทส.๒

เมื่อจัดทำรายงานสรุปผลการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสีย ตามแบบ ทส.๒ เรียบร้อยแล้ว ให้เสนอต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นในพื้นที่ที่แหล่งกำเนิดมลพิษตั้งอยู่ภายในวันที่ ๑๕ ของเดือนถัดไป โดยมีวิธีการจัดส่ง ดังนี้

- ๑) จัดส่งด้วยตนเองหรือ
- ๒) ส่งทางไปรษณีย์ตอบรับหรือ
- ๓) วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ตามที่อธิบดีกรมควบคุมมลพิษประกาศกำหนด ทั้งนี้ กรณีกรมควบคุมมลพิษยังไม่ออกประกาศกำหนดวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ให้จัดส่งโดยวิธีการตามข้อ ๑) และ ๒)

ภาคผนวก ก

กฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และแบบการเก็บสถิติและข้อมูลการจัดทำบันทึก
รายละเอียด และรายงานสรุปผลการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสีย พ.ศ. ๒๕๕๕

กฎกระทรวง

กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และแบบการเก็บสถิติและข้อมูล
การจัดทำบันทึกรายละเอียด และรายงานสรุปผลการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสีย
พ.ศ. ๒๕๕๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ และมาตรา ๘๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๓ มาตรา ๓๘ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ ในกฎกระทรวงนี้

“ระบบบำบัดน้ำเสีย” หมายความว่า กระบวนการบำบัดน้ำเสีย และให้หมายความรวมถึงท่อส่งปลุกสร้าง เครื่องมือ เครื่องใช้ อุปกรณ์ และวัสดุที่จำเป็นต้องใช้ในการบำบัดน้ำเสียของระบบบำบัดน้ำเสียด้วย

“น้ำทิ้ง” หมายความว่า น้ำเสียที่ผ่านการบำบัดจากระบบบำบัดน้ำเสียเพื่อปล่อยออกสู่สิ่งแวดล้อม

ข้อ ๓ เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษหรือผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสียตามมาตรา ๘๐ ต้องเก็บสถิติและข้อมูลซึ่งแสดงผลการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสียในแต่ละวัน และจัดทำบันทึกรายละเอียดดังกล่าวตามแบบ ทส. ๑ เก็บไว้ ณ สถานที่ตั้งแหล่งกำเนิดมลพิษนั้นเป็นระยะเวลาสองปีนับแต่วันที่มีการเก็บสถิติและข้อมูลนั้น

ให้บุคคลตามวรรคหนึ่งจัดทำรายงานสรุปผลการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสียในแต่ละเดือนตามแบบ ทส. ๒ และเสนอรายงานดังกล่าวต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นภายในวันที่สิบห้าของเดือนถัดไป

โดยยื่นต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่แหล่งกำเนิดมลพิษนั้นตั้งอยู่ หรือส่งทางไปรษณีย์ตอบรับ หรือรายงานด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ตามที่อธิบดีกรมควบคุมมลพิษประกาศกำหนด ทั้งนี้ การส่งรายงานทางไปรษณีย์ตอบรับ ให้ถือวันที่ลงทะเบียนเป็นวันที่ส่งรายงาน และการส่งรายงานด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ให้ถือวันที่ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้นถูกส่งออกจากระบบข้อมูลของผู้ส่งข้อมูลเป็นวันที่ส่งรายงาน

การรายงานต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามวรรคสอง ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นออกใบรับเพื่อเป็นหลักฐานให้แก่ผู้เสนอรายงานภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับรายงาน

ข้อ ๔ ในกรณีที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษหรือผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสียตามข้อ ๓ มีหน้าที่ต้องเก็บสถิติและข้อมูล จัดทำบันทึกรายละเอียด หรือจัดทำรายงานสรุปผลการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสียอยู่แล้วตามกฎหมายอื่น และการเก็บสถิติและข้อมูล การจัดทำบันทึกรายละเอียด หรือการจัดทำรายงานดังกล่าวมีข้อมูลไม่น้อยกว่าการเก็บสถิติและข้อมูล การจัดทำบันทึกรายละเอียด หรือการจัดทำรายงานตามกฎหมายกระทรวงนี้ ให้ถือว่าการเก็บสถิติและข้อมูล การจัดทำบันทึกรายละเอียด หรือการจัดทำรายงานตามกฎหมายดังกล่าวเป็นการเก็บสถิติและข้อมูล การจัดทำบันทึกรายละเอียด หรือการจัดทำรายงานตามกฎหมายกระทรวงฉบับนี้โดยอนุโลม และให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษหรือผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสียเสนอรายงานดังกล่าวต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามวิธีการที่กำหนดไว้ในข้อ ๓ วรรคสอง

ข้อ ๕ ให้นำหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในข้อ ๓ และข้อ ๔ มาใช้บังคับแก่ผู้รับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสียด้วยโดยอนุโลม

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๕

ปรีชา เร่งสมบูรณ์สุข

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แบบบันทึกรายละเอียดของสถิติและข้อมูลซึ่งแสดงผลการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสีย
ของแหล่งกำเนิดมลพิษ

แหล่งกำเนิดมลพิษ ตั้งอยู่เลขที่ ..... หมู่ที่ ..... ซอย .....

ถนน ..... แขวง/ตำบล ..... เขต/อำเภอ .....

จังหวัด ..... โทรศัพท์ ..... โทรสาร .....

มี ..... เป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษ

ประกอบกิจการประเภท .....

ใบอนุญาตเลขที่ (ถ้ามี) ..... ออกให้โดย ..... หมุดอายุ .....

ซึ่งมีแผนผังแสดงการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสีย ดังนี้

ได้เก็บสถิติและข้อมูลซึ่งแสดงผลการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสียปรากฏตามตาราง ดังนี้

หมายเหตุ ๑. ให้กรอกสถิติและข้อมูลเฉพาะในกรณีที่มีสถิติและข้อมูลนั้น ๆ ในแต่ละวัน

๒. ในกรณีระบบบำบัดน้ำเสียที่มีการติดตั้งเครื่องตรวจวัดคุณภาพน้ำทิ้งแบบอัตโนมัติ ให้แนบผลการตรวจวัดคุณภาพน้ำทิ้งทุกวันแยกตามพารามิเตอร์ที่ตรวจวัด และทำการสรุปผลเป็นสถิติและข้อมูลรายเดือน

ขอรับรองว่าการบันทึกสถิติและข้อมูลตามตารางข้างต้นถูกต้องทุกประการ

..... เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษ
(.....)

..... ผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสีย
(.....)

ใบอนุญาตเลขที่ ..... หมดอายุ .....

ออกให้โดย .....

..... ผู้รับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสีย
(.....)

ใบอนุญาตเลขที่ ..... หมดอายุ .....

ออกให้โดย .....

รายงานสรุปผลการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสีย

๑. ข้อมูลทั่วไป

แหล่งกำเนิดมลพิษ ตั้งอยู่เลขที่ ..... หมู่ที่ ..... ซอย .....

ถนน ..... แขวง/ตำบล ..... เขต/อำเภอ .....

จังหวัด ..... โทรศัพท์ ..... โทรสาร .....

มี ..... เป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษ

ประกอบกิจการประเภท .....

ใบอนุญาตเลขที่ (ถ้ามี) ..... ออกให้โดย ..... หมดอายุ .....

ในการนี้ ขอรายงานสรุปผลการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสียของแหล่งกำเนิดมลพิษสำหรับ

เดือน ..... พ.ศ. .... ตามที่ได้กำหนดในมาตรา ๘๐ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริม

และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ในฐานะ

..... เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษ

(.....)

..... ผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสีย

(.....)

ใบอนุญาตเลขที่ ..... หมดอายุ .....

ออกให้โดย .....

..... ผู้รับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสีย

(.....)

ใบอนุญาตเลขที่ ..... หมดอายุ .....

ออกให้โดย .....

๒. ข้อมูลเกี่ยวกับระบบบำบัดน้ำเสีย และแหล่งรองรับน้ำทิ้ง

(๑) ประเภท/ชนิดของระบบบำบัดน้ำเสีย .....

ความสามารถในการรองรับน้ำเสียของระบบบำบัดน้ำเสีย ..... ลบ.ม./วัน

(๒) การทำงานของระบบบำบัดน้ำเสีย แบบต่อเนื่อง ..... ชั่วโมง/วัน

แบบไม่ต่อเนื่อง (ระบุ) .....

(๓) อุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในระบบบำบัดน้ำเสีย เครื่องสูบน้ำ เครื่องเติมอากาศ

เครื่องกวน/ผสมน้ำเสีย เครื่องกวน/ผสมสารเคมี

เครื่องสูบลตะกอน อื่น ๆ (ระบุ) .....

(๔) แหล่งรองรับน้ำทิ้ง (ระบุ) .....

(๕) วิธีจัดการตะกอนที่เกิดขึ้นจากระบบบำบัดน้ำเสียและวิธีการกำจัด .....

๓. สรุปผลการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสียเป็นรายเดือน

(๑) ปริมาณการใช้ไฟฟ้าของระบบบำบัดน้ำเสีย (หน่วย) .....

(๒) ปริมาณน้ำใช้ในทุุกกิจกรรมของแหล่งกำเนิดมลพิษ (ลบ.ม.) .....

(๓) ปริมาณน้ำเสียที่เข้าระบบบำบัดน้ำเสีย (ลบ.ม.) .....

(๔) การระบายน้ำทิ้งจากระบบบำบัดน้ำเสีย .....

(๕) ปริมาณสารเคมีหรือสารสกัดชีวภาพที่ใช้ (ลิตรหรือกิโลกรัม) .....

(๖) การทำงานของระบบบำบัดน้ำเสีย

- ระบบบำบัดน้ำเสีย ปกติ ผิดปกติ (ระบุ) .....
  - เครื่องสูบน้ำ ปกติ ผิดปกติ (ระบุ) .....
  - เครื่องเติมอากาศ ปกติ ผิดปกติ (ระบุ) .....
  - เครื่องกวน/ผสมน้ำเสีย ปกติ ผิดปกติ (ระบุ) .....
  - เครื่องกวน/ผสมสารเคมี ปกติ ผิดปกติ (ระบุ) .....
  - เครื่องสูบลตะกอน ปกติ ผิดปกติ (ระบุ) .....
  - อื่น ๆ ..... ปกติ ผิดปกติ (ระบุ) .....
- (๗) ปริมาณตะกอนส่วนเกินที่เกิดขึ้นจากระบบบำบัดน้ำเสียที่นำไปกำจัด (ลบ.ม.) .....
- (๘) ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข .....
- .....

- คำเตือน ๑. เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษ ผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสีย หรือผู้รับจ้าง ให้บริการบำบัดน้ำเสียผู้ใดไม่จัดเก็บสถิติ ข้อมูล หรือไม่ทำบันทึกหรือรายงาน ตามมาตรา ๘๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับตามมาตรา ๑๐๖
๒. ผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสียหรือผู้รับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสียผู้ใดทำบันทึกหรือรายงาน โดยแสดงข้อความอันเป็นเท็จ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับตามมาตรา ๑๐๗

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๘๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ บัญญัติให้การเก็บสถิติและข้อมูล การจัดทำบันทึก รายละเอียดและรายงานสรุปผลการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสีย เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และแบบที่กำหนด ในกฎกระทรวง จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

ภาคผนวก ข

ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดประเภทของอาคารเป็น
แหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม

ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เรื่อง กำหนดประเภทของอาคารเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุม
การปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม

โดยที่ได้มีการปฏิรูประบบราชการโดยให้มีการจัดตั้งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ขึ้นมา และให้โอนภารกิจของกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ
พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ไปเป็นของกระทรวง
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประกอบกับได้มีการแก้ไขปรับปรุงประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์
เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากอาคารบางประเภท
และบางขนาด โดยให้คณะกรรมการควบคุมมลพิษเป็นผู้ให้ความเห็นชอบกับวิธีการตรวจหาค่ามาตรฐาน
การระบายน้ำทิ้ง นอกเหนือจากวิธีการที่กำหนดไว้แทนกรมควบคุมมลพิษ จึงเห็นสมควรแก้ไขปรับปรุง
ประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดประเภทของอาคารเป็นแหล่งกำเนิด
มลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพ
สิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ แก้ไขโดยมาตรา ๑๑๔ แห่งพระราชกฤษฎีกาแก้ไขบทบัญญัติ
ให้สอดคล้องกับการโอนอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุง
กระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ พ.ศ. ๒๕๔๕ อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการ
เกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๓๕ มาตรา ๔๘
มาตรา ๕๐ และมาตรา ๕๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้ โดยอาศัยอำนาจ
ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยคำแนะนำ
ของคณะกรรมการควบคุมมลพิษ จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิก

(๑) ประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดประเภทของอาคาร
เป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม
ลงวันที่ ๑๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๗

(๒) ประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๓๘) เรื่อง กำหนดประเภทของอาคารเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม ลงวันที่ ๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๘

ข้อ ๒ ในประกาศนี้

“อาคาร” หมายความว่า

(๑) อาคารชุดที่มีจำนวนห้องสำหรับใช้เป็นที่อยู่อาศัยรวมกันทุกชั้นของอาคาร หรือกลุ่มของอาคารตั้งแต่ ๕๐๐ ห้องนอนขึ้นไป

(๒) โรงแรมที่มีจำนวนห้องสำหรับใช้เป็นห้องพักรวมกันทุกชั้นของอาคาร หรือกลุ่มของอาคารตั้งแต่ ๒๐๐ ห้องนอนขึ้นไป

(๓) โรงพยาบาลของทางราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือสถานพยาบาล ตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลที่มีเตียงสำหรับรับผู้ป่วยไว้ค้างคืนรวมกันทุกชั้นของอาคาร หรือกลุ่มของอาคารตั้งแต่ ๓๐ เตียงขึ้นไป

(๔) อาคารโรงเรียนเอกชน โรงเรียนของทางราชการ สถาบันอุดมศึกษาของเอกชนหรือสถาบันอุดมศึกษาของทางราชการที่มีพื้นที่ใช้สอยรวมกันทุกชั้นของอาคาร หรือกลุ่มของอาคารตั้งแต่ ๒๕,๐๐๐ ตารางเมตรขึ้นไป

(๕) อาคารที่ทำการของทางราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การระหว่างประเทศ หรือของเอกชนที่มีพื้นที่ใช้สอยรวมกันทุกชั้นของอาคารหรือกลุ่มของอาคารตั้งแต่ ๕๕,๐๐๐ ตารางเมตรขึ้นไป

(๖) อาคารของศูนย์การค้าหรือห้างสรรพสินค้าที่มีพื้นที่ใช้สอยรวมกันทุกชั้นของอาคารหรือกลุ่มของอาคารตั้งแต่ ๒๕,๐๐๐ ตารางเมตรขึ้นไป

(๗) ตลาดที่มีพื้นที่ใช้สอยรวมกันทุกชั้นของอาคาร หรือกลุ่มของอาคารตั้งแต่ ๒,๕๐๐ ตารางเมตรขึ้นไป

(๘) ภัตตาคารหรือร้านอาหารที่มีพื้นที่ให้บริการรวมกันทุกชั้นของอาคาร หรือกลุ่มของอาคารตั้งแต่ ๒,๕๐๐ ตารางเมตรขึ้นไป

“น้ำทิ้ง” หมายความว่า น้ำเสียที่ผ่านระบบบำบัดน้ำเสียแล้วจนเป็นไปตามมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งตามที่กำหนดไว้ในประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากอาคารบางประเภทและบางขนาด

“แหล่งน้ำสาธารณะ” ให้หมายความรวมถึง ท่อระบายน้ำสาธารณะด้วย

“การบำบัดน้ำเสีย” หมายความว่า กระบวนการทำหรือปรับปรุงน้ำเสีย เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งที่กำหนดไว้ในประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากอาคารบางประเภทและบางขนาด แต่ทั้งนี้ ห้ามมิให้ใช้วิธีการทำให้เจือจาง (Dilution)

ข้อ ๓ ให้อาคารตามข้อ ๒ เป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม

ข้อ ๔ ห้ามมิให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารตามข้อ ๒ ปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม เว้นแต่จะได้อำนาจการบำบัดน้ำเสียให้เป็นไปตามมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากอาคารประเภท ก. ที่กำหนดไว้ในประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากอาคารบางประเภทและบางขนาด

ข้อ ๕ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๘

ยงยุทธ ดิยะไพรัช

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เรื่อง กำหนดประเภทของอาคารเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุม
การปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม
(ฉบับที่ ๒)

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดให้อาคารประเภท ข. เป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม เพิ่มเติมจากการกำหนดให้อาคารประเภท ก. เป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่ถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดประเภทของอาคารเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๘

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๙ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๓ มาตรา ๓๘ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมมลพิษ จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในประกาศนี้

“อาคาร” หมายความว่า อาคารประเภท ข. ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากอาคารบางประเภทและบางขนาด ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๘ ดังนี้

(๑) อาคารชุดที่มีจำนวนห้องสำหรับใช้เป็นที่อยู่อาศัยรวมกันทุกชั้นของอาคาร หรือกลุ่มของอาคาร ตั้งแต่ ๑๐๐ ห้องนอน แต่ไม่ถึง ๕๐๐ ห้องนอน

(๒) โรงแรมที่มีจำนวนห้องสำหรับใช้เป็นที่พักรวมกันทุกชั้นของอาคาร หรือกลุ่มของอาคาร ตั้งแต่ ๖๐ ห้อง แต่ไม่ถึง ๒๐๐ ห้อง

(๓) หอพักที่มีจำนวนห้องสำหรับใช้เป็นที่อยู่อาศัยรวมกันทุกชั้นของอาคาร หรือกลุ่มของอาคาร ตั้งแต่ ๒๕๐ ห้องขึ้นไป

(๔) สถานบริการที่มีพื้นที่ใช้สอยรวมกันทุกชั้นของอาคาร หรือกลุ่มของอาคารตั้งแต่ ๕,๐๐๐ ตารางเมตรขึ้นไป

(๕) โรงพยาบาลของทางราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือสถานพยาบาล ตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลที่มีเตียงสำหรับผู้ป่วยไว้ค้างคืนรวมกันทุกชั้นของอาคารหรือกลุ่มของอาคารตั้งแต่ ๑๐ เตียง แต่ไม่ถึง ๓๐ เตียง

(๖) อาคารโรงเรียนเอกชน โรงเรียนของทางราชการ สถาบันอุดมศึกษาของเอกชน หรือสถาบันอุดมศึกษาของทางราชการที่มีพื้นที่ใช้สอยรวมกันทุกชั้นของอาคารหรือกลุ่มของอาคารตั้งแต่ ๕,๐๐๐ ตารางเมตร แต่ไม่ถึง ๒๕,๐๐๐ ตารางเมตร

(๗) อาคารที่ทำการของทางราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การระหว่างประเทศ หรือของเอกชนที่มีพื้นที่ใช้สอยรวมกันทุกชั้นของอาคารหรือกลุ่มของอาคารตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ ตารางเมตร แต่ไม่ถึง ๕๕,๐๐๐ ตารางเมตร

(๘) อาคารของศูนย์การค้าหรือห้างสรรพสินค้าที่มีพื้นที่ใช้สอยรวมกันทุกชั้นของอาคารหรือกลุ่มของอาคารตั้งแต่ ๕,๐๐๐ ตารางเมตร แต่ไม่ถึง ๒๕,๐๐๐ ตารางเมตร

(๙) ตลาดที่มีพื้นที่ใช้สอยรวมกันทุกชั้นของอาคารหรือกลุ่มของอาคารตั้งแต่ ๑,๕๐๐ ตารางเมตร แต่ไม่ถึง ๒,๕๐๐ ตารางเมตร

(๑๐) ภัตตาคารหรือร้านอาหารที่มีพื้นที่ให้บริการรวมกันทุกชั้นของอาคารหรือกลุ่มของอาคารตั้งแต่ ๕๐๐ ตารางเมตร แต่ไม่ถึง ๒,๕๐๐ ตารางเมตร

ข้อ ๒ ให้อาคารตามข้อ ๑ เป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม

ข้อ ๓ ห้ามมิให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารตามข้อ ๑ ปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม เว้นแต่น้ำเสียจะมีลักษณะเป็นไปตามมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากอาคารประเภท ข. ที่กำหนดไว้ในประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากอาคารบางประเภทและบางขนาด แต่ทั้งนี้ต้องไม่ใช่วิธีทำให้เจือจาง (Dilution)

ข้อ ๔ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งปี นับจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๔

ปรีชา เร่งสมบูรณ์สุข

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ภาคผนวก ค

ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดให้ที่ดินจัดสรรเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม

ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เรื่อง กำหนดให้ที่ดินจัดสรรเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสีย
ลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม

โดยที่ได้มีการปฏิรูประบบราชการโดยให้มีการจัดตั้งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และให้โอนภารกิจของกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ไปเป็นของกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประกอบกับการยกเลิกประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๖ ซึ่งเป็นกฎหมายแม่บทในการควบคุมการจัดสรรที่ดิน และได้มีการตรากฎหมาย ว่าด้วยการจัดสรรที่ดิน ขึ้นใหม่ จึงสมควรแก้ไขประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดให้ ที่ดินจัดสรรเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือ ออกสู่สิ่งแวดล้อม

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพ สิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ แก้ไขโดยมาตรา ๑๑๔ แห่งพระราชกฤษฎีกาแก้ไขบทบัญญัติ ให้สอดคล้องกับการโอนอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ พ.ศ. ๒๕๔๕ อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการ เกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๓๕ มาตรา ๔๘ มาตรา ๕๐ และมาตรา ๕๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้ โดยอาศัยอำนาจ ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยคำแนะนำ ของคณะกรรมการควบคุมมลพิษ กำหนดให้ที่ดินจัดสรรเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุม การปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อมไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ฉบับที่ ๖ (พ.ศ. ๒๕๓๕) เรื่อง กำหนดให้ที่ดินจัดสรรเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสีย ลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๕

ข้อ ๒ ในประกาศนี้

“ที่ดินจัดสรร” หมายความว่า ที่ดินที่ทำการจัดสรร ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดสรรที่ดิน และการจัดสรรที่ดิน ตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๖ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕ ที่ได้ทำการจัดสรรตั้งแต่วันที่ ๒๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งได้แก่

(๑) ที่ดินจัดสรรที่รังวัดแบ่งเป็นแปลงย่อยเพื่อจำหน่ายเกินกว่า ๑๐๐ แปลงขึ้นไป แต่ไม่เกิน ๕๐๐ แปลง

(๒) ที่ดินจัดสรรที่รังวัดแบ่งเป็นแปลงย่อยเพื่อจำหน่ายเกินกว่า ๕๐๐ แปลงขึ้นไป

“ผู้จัดสรรที่ดิน” หมายความว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตให้ทำการจัดสรรที่ดิน ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดสรรที่ดิน หรือผู้ได้รับใบอนุญาตให้ทำการจัดสรรที่ดิน ตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๖ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕ ตั้งแต่วันที่ ๒๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้หมายความรวมถึง ผู้รับโอนกรรมสิทธิ์ในสาธารณูปโภคที่ผู้จัดสรรที่ดินได้จัดให้มีขึ้นด้วย

“น้ำทิ้ง” หมายความว่า น้ำเสียจากที่ดินจัดสรรที่ผ่านระบบบำบัดน้ำเสียแล้วจนเป็นไปตามมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งตามที่กำหนดไว้ในประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากที่ดินจัดสรร

“แหล่งน้ำสาธารณะ” ให้หมายความรวมถึง ท่อระบายน้ำสาธารณะด้วย

“การบำบัดน้ำเสีย” หมายความว่า กระบวนการทำหรือปรับปรุงน้ำเสียเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งที่กำหนดไว้ในประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากที่ดินจัดสรร แต่ทั้งนี้ ห้ามมิให้ใช้วิธีการทำให้เจือจาง (Dilution)

ข้อ ๓ ให้ที่ดินจัดสรรตามข้อ ๒ เป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม

ข้อ ๔ ห้ามมิให้ผู้จัดสรรที่ดินตามข้อ ๒ ปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม เว้นแต่จะทำการบำบัดน้ำเสียให้เป็นไปตามมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากที่ดินจัดสรรที่กำหนดไว้ในประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากที่ดินจัดสรร

ข้อ ๕ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๘

ยงยุทธ ดิยะไพรัช

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ภาคผนวก ง

ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดให้สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง
เป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออก
สู่สิ่งแวดล้อม

ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เรื่อง กำหนดให้สถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุม
การปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม

โดยที่ได้มีการปฏิรูประบบราชการโดยให้มีการจัดตั้งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และให้โอนภารกิจของกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ไปเป็นของกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประกอบกับการยกเลิกกฎหมายว่าด้วยการเก็บรักษาน้ำมันเชื้อเพลิง ซึ่งเป็นกฎหมายให้อำนาจในการควบคุมดูแลการประกอบกิจการเก็บรักษาและขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิง และได้มีการตรากฎหมายว่าด้วยควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิงขึ้นใช้บังคับใหม่ จึงสมควรแก้ไขให้ถูกต้องเสีย ในคราวเดียวกัน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ แก้ไขโดยมาตรา ๑๑๔ แห่งพระราชกฤษฎีกาแก้ไขบทบัญญัติให้สอดคล้อง กับการโอนอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ พ.ศ. ๒๕๔๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยคำแนะนำ ของคณะกรรมการควบคุมมลพิษ จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดให้ สถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำ สาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม ลงวันที่ ๒๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๕

ข้อ ๒ ในประกาศนี้

“สถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง” หมายความว่า สถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภท ก และ ประเภท ข ตามกฎหมายว่าด้วยควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง

“สถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงใหม่” หมายความว่า สถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภท ก และประเภท ข ตามกฎหมายว่าด้วยควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิงที่ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบกิจการสถาน บริการน้ำมันเชื้อเพลิงหลังจากวันที่ประกาศนี้ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

“สถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงเก่า” หมายความว่า สถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภท ก และ ประเภท ข ตามกฎหมายว่าด้วยควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิงที่ได้รับใบอนุญาตอยู่ก่อนวันที่ประกาศนี้ใช้บังคับ

หรือได้รับความเห็นชอบแบบแปลน แผนผัง และแบบก่อสร้างตามประกาศกรมโยธาธิการ เรื่อง มาตรฐานความปลอดภัยของสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง ประเภทที่ ๑ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๓๘ หรือ ประกาศกรมโยธาธิการ เรื่อง มาตรฐานความปลอดภัยของสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภทที่ ๒ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๓๘ ก่อนวันที่ประกาศนี้ใช้บังคับ

“น้ำทิ้ง” หมายความว่า น้ำเสียที่ผ่านระบบบำบัดน้ำเสียแล้วจนเป็นไปตามมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งตามที่กำหนดไว้ในประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง

“แหล่งน้ำสาธารณะ” ให้หมายความรวมถึง ท่อระบายน้ำสาธารณะด้วย

“การบำบัดน้ำเสีย” หมายความว่า กระบวนการทำหรือปรับปรุงน้ำเสีย เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้ง ที่กำหนดไว้ในประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง แต่ทั้งนี้ ห้ามมิให้ใช้วิธีการทำให้เจือจาง (Dilution)

ข้อ ๓ ให้สถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงตามข้อ ๒ เป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อมนอกเขตที่ตั้ง

ข้อ ๔ ห้ามเจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงตามข้อ ๒ ปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม เว้นแต่จะได้อำนาจการบำบัดน้ำเสียให้เป็นไปตามมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง ตามที่กำหนดไว้ในประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง

ข้อ ๕ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเว้นแต่สถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงเก่าที่ตั้งอยู่นอกเขตเทศบาล กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา จะต้องจัดให้มีการควบคุมการระบายน้ำทิ้งตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ในประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง ตั้งแต่วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๐

ประกาศ ณ วันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๕

เกษม สนิทวงศ์ ณ อยุธยา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ภาคผนวก จ

ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดให้ระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชนเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม

ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เรื่อง กำหนดให้ระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชนเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษ
ที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียดังกล่าวหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดให้ระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชนเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษ
ที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียดังกล่าวหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพ
สิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัด
สิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๓๓ มาตรา ๓๘ มาตรา ๔๑ และ
มาตรา ๔๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติ
แห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยคำแนะนำของ
คณะกรรมการควบคุมมลพิษจึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในประกาศนี้

“ระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน” หมายความว่า ระบบบำบัดน้ำเสียที่กระทรวง ทบวง
กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น
รัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้น โดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา หรือผู้รับจ้างให้บริการจัดให้มีขึ้น
เพื่อวัตถุประสงค์หลักในการให้บริการบำบัดน้ำเสียที่รวบรวมจากชุมชน

“ผู้รับจ้างให้บริการ” หมายความว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตให้เป็นผู้รับจ้างทำการบำบัดน้ำเสีย
ซึ่งจะจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียด้วยการลงทุนและเสียดำเนินการของตนเองก็ได้

“แหล่งน้ำสาธารณะ” หมายความว่า รวมถึง ท่อระบายน้ำสาธารณะด้วย

ข้อ ๒ ให้ระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชนเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุม
การปล่อยน้ำเสียดังกล่าวหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม

ข้อ ๓ ห้ามมิให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน ปล่อยน้ำเสีย
ลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม เว้นแต่จะทำได้ทำการบำบัดน้ำเสียให้เป็นไปตามมาตรฐาน

ควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน ที่กำหนดไว้ในประกาศกระทรวง
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากระบบบำบัดน้ำเสีย
รวมของชุมชน

ข้อ ๔ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๓

สุวิทย์ คุณกิตติ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ภาคผนวก ฉ

ประเด็นคำถาม – คำตอบ เกี่ยวกับการบังคับใช้กฎกระทรวง ตามมาตรา ๘๐ ของ พระราชบัญญัติ
ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕

ประเด็นคำถาม - คำตอบ
เกี่ยวกับการบังคับใช้กฎกระทรวง
ตามมาตรา ๘๐ ของ พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕
ณ วันที่.....ตุลาคม ๒๕๕๕

ส่วนของกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๑. กฎกระทรวงตามมาตรา ๘๐ บังคับใช้กับแหล่งกำเนิดมลพิษประเภทใดบ้าง ?

คำตอบ กฎกระทรวงตามมาตรา ๘๐ จะบังคับใช้กับแหล่งกำเนิดมลพิษที่ถูกประกาศให้เป็นแหล่งกำเนิดมลพิษตามกฎหมายตามมาตรา ๖๙ และต้องจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสีย ตามมาตรา ๗๐ ซึ่งปัจจุบันมีการประกาศแหล่งกำเนิดมลพิษทางน้ำไปแล้ว ๑๐ ประเภท ได้แก่

๑) โรงงานอุตสาหกรรมและนิคมอุตสาหกรรม ได้แก่

๑.๑ โรงงานอุตสาหกรรมจำพวกที่ ๒ คือ โรงงานที่มีแรงม้าของเครื่องจักรมากกว่า ๒๐ แรงม้า แต่ไม่เกิน ๕๐ แรงม้า และ/หรือมีจำนวนคนงานมากกว่า ๒๐ คน แต่ไม่เกิน ๕๐ คน โรงงานจำพวกนี้ ไม่ต้องขออนุญาตประกอบกิจการโรงงาน แต่ต้องแจ้งให้เจ้าหน้าที่ทราบเมื่อเริ่มประกอบกิจการ และยังคงต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวงและประกาศกระทรวง ส่วนโรงงานที่มีมลภาวะให้จัดเป็นโรงงานจำพวกที่ ๓

1.2 โรงงานอุตสาหกรรมจำพวกที่ ๓ คือ โรงงานที่มีมลภาวะและโรงงานที่มีแรงม้าของเครื่องจักรมากกว่า ๕๐ แรงม้า และ/หรือมีจำนวนคนงานมากกว่า ๕๐ คน จะจัดให้อยู่ในโรงงานจำพวกที่ ๓ ซึ่งโรงงานประเภทนี้จะต้องขอใบอนุญาตก่อนจึงจะสามารถประกอบกิจการได้

1.3 นิคมอุตสาหกรรมหรือโครงการที่จัดไว้สำหรับการประกอบการอุตสาหกรรมที่มีการจัดการระบายน้ำทิ้งลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อมร่วมกัน

2) อาคารบางประเภทและบางขนาด ได้แก่

2.1 อาคารประเภท ก ได้แก่

(๑) อาคารชุดที่มีจำนวนห้องสำหรับใช้เป็นที่อยู่อาศัยรวมกันทุกชั้นของอาคารหรือกลุ่มของอาคารตั้งแต่ ๕๐๐ ห้องนอนขึ้นไป

(๒) โรงแรมที่มีจำนวนห้องสำหรับใช้เป็นที่พักรวมกันทุกชั้นของอาคารหรือกลุ่มของอาคารตั้งแต่ ๒๐๐ ห้องนอนขึ้นไป

(๓) โรงพยาบาลของทางราชการ รัฐวิสาหกิจหรือสถานพยาบาล ตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลที่มีเตียงสำหรับรับผู้ป่วยไว้ค้างคืนรวมกันทุกชั้นของอาคารหรือกลุ่มของอาคารตั้งแต่ ๓๐ เตียงขึ้นไป

(๔) อาคารโรงเรียนเอกชน โรงเรียนของทางราชการ สถาบันอุดมศึกษาของเอกชนหรือสถาบันอุดมศึกษาของทางราชการที่มีพื้นที่ใช้สอยรวมกันทุกชั้นของอาคารหรือกลุ่มของอาคารตั้งแต่ ๒๕,๐๐๐ ตารางเมตรขึ้นไป

(๕) อาคารที่ทำการของทางราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การระหว่างประเทศหรือของเอกชนที่มีพื้นที่ใช้สอยรวมกันทุกชั้นของอาคารหรือกลุ่มของอาคารตั้งแต่ ๕๕,๐๐๐ ตารางเมตรขึ้นไป

(๖) อาคารของศูนย์การค้าหรือห้างสรรพสินค้าที่มีพื้นที่ใช้สอยรวมกันทุกชั้นของอาคารหรือกลุ่มของอาคารตั้งแต่ ๒๕,๐๐๐ ตารางเมตรขึ้นไป

(๗) ตลาดที่มีพื้นที่ใช้สอยรวมกันทุกชั้นของอาคารหรือกลุ่มของอาคารตั้งแต่ ๒,๕๐๐ ตารางเมตรขึ้นไป

(๘) ภัตตาคารหรือร้านอาหารที่มีพื้นที่ให้บริการรวมกันทุกชั้นของอาคารหรือกลุ่มของอาคารตั้งแต่ ๒,๕๐๐ ตารางเมตรขึ้นไป

2.2 อาคารประเภท ข ได้แก่ (มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ เป็นต้นไป)

(1) อาคารชุดที่มีจำนวนห้องสำหรับใช้เป็นที่อยู่อาศัยรวมกันทุกชั้นของอาคารหรือกลุ่มของอาคารตั้งแต่ 100 ห้องนอน แต่ไม่ถึง 500 ห้องนอน

(2) โรงแรมที่มีจำนวนห้องสำหรับใช้เป็นที่อยู่อาศัยรวมกันทุกชั้นของอาคารหรือกลุ่มของอาคารตั้งแต่ 60 ห้อง แต่ไม่ถึง 200 ห้อง

(3) หอพักที่มีจำนวนห้องสำหรับใช้เป็นที่อยู่อาศัยรวมกันทุกชั้นของอาคารหรือกลุ่มของอาคารตั้งแต่ 250 ห้องขึ้นไป

(4) สถานบริการที่มีพื้นที่ใช้สอยรวมกันทุกชั้นของอาคารหรือกลุ่มของอาคารตั้งแต่ 5,000 ตารางเมตรขึ้นไป

(5) โรงพยาบาลของทางราชการหรือสถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลที่มีเตียงสำหรับผู้ป่วยไว้ค้างคืนรวมกันทุกชั้นของอาคารหรือกลุ่มของอาคารตั้งแต่ 10 เตียง แต่ไม่ถึง 30 เตียง

(6) อาคารโรงเรียนราษฎร์ โรงเรียนของทางราชการ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนหรือสถาบันอุดมศึกษาของทางราชการ ที่มีพื้นที่ใช้สอยรวมกันทุกชั้นของอาคารหรือกลุ่มของอาคารตั้งแต่ 5,000 ตารางเมตร แต่ไม่ถึง 25,000 ตารางเมตร

(7) อาคารที่ทำการของทางราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การระหว่างประเทศหรือของเอกชนที่มีพื้นที่ใช้สอยรวมกันทุกชั้นของอาคารหรือกลุ่มของอาคารตั้งแต่ 10,000 ตารางเมตร แต่ไม่ถึง 55,000 ตารางเมตร

(8) อาคารของศูนย์การค้าหรือห้างสรรพสินค้าที่มีพื้นที่ใช้สอยรวมกันทุกชั้นของอาคารหรือกลุ่มของอาคารตั้งแต่ 5,000 ตารางเมตร แต่ไม่ถึง 25,000 ตารางเมตร

(9) ตลาดที่มีพื้นที่ใช้สอยรวมกันทุกชั้นของอาคารหรือกลุ่มของอาคารตั้งแต่ 1,500 ตารางเมตร แต่ไม่ถึง 2,500 ตารางเมตร

(10) ภัตตาคารหรือร้านอาหารที่มีพื้นที่ให้บริการรวมกันทุกชั้นของอาคารหรือกลุ่มของอาคารตั้งแต่ 500 ตารางเมตร แต่ไม่ถึง 2,500 ตารางเมตร

๓) ที่ดินจัดสรร ได้แก่

3.1 ที่ดินจัดสรรประเภท ก คือ ที่ดินจัดสรรที่รังวัด แบ่งเป็นแปลงย่อยเพื่อจำหน่ายเกินกว่า ๑๐๐ แปลง แต่ไม่เกิน ๕๐๐ แปลง

3.2 ที่ดินจัดสรรประเภท ข คือ ที่ดินจัดสรรที่รังวัด แบ่งแปลงย่อยเพื่อจำหน่ายเกินกว่า ๕๐๐ แปลงขึ้นไป

4) การเลี้ยงสุกร ได้แก่

4.1 การเลี้ยงสุกรประเภท ก คือ การเลี้ยงสุกรที่มีน้ำหนักหน่วยปศุสัตว์ เกินกว่า ๖๐๐ หน่วย

4.2 การเลี้ยงสุกรประเภท ข คือ การเลี้ยงสุกรที่มีน้ำหนักหน่วยปศุสัตว์ตั้งแต่ ๖0 หน่วย แต่ไม่เกิน ๖๐๐

หน่วย

4.3 การเลี้ยงสุกรประเภท ค คือ การเลี้ยงสุกรที่มีน้ำหนักหน่วยปศุสัตว์ตั้งแต่ 6 หน่วย แต่ไม่ถึง 60 หน่วย (มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 28 มิถุนายน 2557 เป็นต้นไป)

5) ทำเทียบเรือประมง สะพานปลา และกิจการแพปลา ได้แก่ ทำเทียบเรือประมง สะพานปลา และกิจการแพปลาทุกขนาด

๖) สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง ได้แก่

6.1 สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภท ก คือ สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงที่ตั้งอยู่ในที่ดินที่ติดเขตทางหลวงหรือถนนสาธารณะหรือทางที่มีสภาพเป็นสาธารณะที่มีความกว้างของถนนไม่น้อยกว่า ๑๒.๐๐ เมตร หรือถนนส่วนบุคคลที่มีความกว้างของถนนไม่น้อยกว่า ๑๐.๐๐ เมตร ที่เชื่อมต่อกับทางหลวงหรือถนนสาธารณะหรือทางที่มีสภาพเป็นสาธารณะที่มีความกว้างของถนนไม่น้อยกว่า ๑๒.๐๐ เมตร

6.2 สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภท ข คือ สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงที่ตั้งอยู่ในที่ดินที่ติดเขตถนนสาธารณะหรือทางที่มีสภาพเป็นสาธารณะที่มีความกว้างของถนนไม่น้อยกว่า ๘.๐๐ เมตร แต่ไม่น้อยกว่า ๑๒.๐๐ เมตร หรือถนนส่วนบุคคลที่มีความกว้างของถนนไม่น้อยกว่า ๘.๐๐ เมตร แต่ไม่น้อยกว่า ๑๐.๐๐ เมตร ที่เชื่อมต่อกับทางหลวงหรือถนนสาธารณะหรือทางที่มีสภาพเป็นสาธารณะที่มีความกว้างของถนนไม่น้อยกว่า ๘.๐๐ เมตร

๗) บ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง ได้แก่ บ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งที่มีขนาดพื้นที่บ่อตั้งแต่ ๑๐ ไร่ ขึ้นไป

๘) บ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำกร่อย ได้แก่ บ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำกร่อยทุกขนาด

๙) บ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด ได้แก่

9.1 บ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดประเภท ก คือ บ่อที่ใช้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่กินพืชเป็นอาหารทุกชนิด ซึ่งใช้น้ำจากแหล่งน้ำตามธรรมชาติโดยไม่มีการเติมสารที่ก่อให้เกิดความเค็ม เช่น น้ำทะเล น้ำใต้ดินที่มีค่าความเค็ม เกลือหรือสารอื่นใด ลงในบ่อเพาะเลี้ยง ดังกล่าว ที่มีขนาดพื้นที่บ่อตั้งแต่ ๑๐ ไร่ขึ้นไป

9.2 บ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดประเภท ข คือ บ่อที่ใช้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่กินเนื้อเป็นอาหารทุกชนิด หรือสัตว์น้ำอื่นๆ ที่กินทั้งเนื้อและพืชเป็นอาหาร ซึ่งใช้น้ำจาก แหล่งน้ำตามธรรมชาติ โดยไม่มีการเติมสารที่ก่อให้เกิดความเค็ม เช่น น้ำทะเล น้ำใต้ดินที่มีค่าความเค็ม เกลือหรือสารอื่นใด ลงในบ่อเพาะเลี้ยงดังกล่าว ที่มีขนาดพื้นที่บ่อตั้งแต่ ๑๐ ไร่ขึ้นไป

9.3 บ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดประเภท ค คือ บ่อที่มีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำทุกชนิดซึ่งมีการใช้สารที่ก่อให้เกิดความเค็ม เช่น น้ำทะเล น้ำใต้ดินที่มีค่าความเค็ม เกลือหรือสารอื่นใดเติมลงในบ่อเพาะเลี้ยงเพื่อปรับระดับค่าความเค็มของน้ำที่ใช้เพาะเลี้ยงให้เหมาะสมกับการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชนิดนั้นๆ ทุกขนาด

๑๐) ระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชน ได้แก่ ระบบบำบัดน้ำเสียที่กระทรวง ทบวง กรมหรือส่วนราชการ ที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติ หรือพระราชกฤษฎีกาหรือผู้รับจ้างบริการจัดให้มีขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์หลักในการให้บริการบำบัดน้ำเสียที่รวบรวมจาก ชุมชน

๒. ในกรณีที่แหล่งกำเนิดมลพิษเป็นของหน่วยงานของรัฐ จะต้องมีการจัดเก็บข้อมูลตามแบบ ทส.๑ และแบบ ทส. ๒ ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงหรือไม่ ?

คำตอบ กรณีหน่วยงานของรัฐที่ถูกประกาศเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษตามมาตรา ๖๙ (ตามข้อ ๑.) ซึ่งต้องจัดให้มี ระบบบำบัด น้ำเสียตามมาตรา ๗๐ ก็จะต้องดำเนินการจัดเก็บข้อมูลตามแบบ ทส.๑ และ แบบ ทส.๒

๓. กฎกระทรวงตามมาตรา ๘๐ บังคับใช้กับโรงงานจำพวกใดบ้าง ?

คำตอบ กฎกระทรวงตามมาตรา ๘๐ จะบังคับใช้กับโรงงานที่ถูกประกาศเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษตามมาตรา ๖๙ ซึ่งปัจจุบันเป็นโรงงานจำพวกที่ ๒ และ ๓ ตามบัญชีแนบท้ายประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมฯ เท่านั้น ไม่ครอบคลุมโรงงานจำพวกที่ ๑

๔. นิคมอุตสาหกรรมหรือโครงการที่จัดไว้สำหรับการประกอบการอุตสาหกรรมที่มีระบบบำบัดน้ำเสียรวม จะต้อง ดำเนินการตามกฎกระทรวง มาตรา ๘๐ หรือไม่ และต้องดำเนินการอย่างไร ?

คำตอบ นิคมอุตสาหกรรมหรือโครงการที่จัดไว้สำหรับการประกอบการอุตสาหกรรม เป็นแหล่งกำเนิดมลพิษตาม มาตรา ๖๙ ซึ่งต้องจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียตามมาตรา ๗๐ เข้าข่ายที่จะต้องจัดเก็บข้อมูลตามแบบ ทส.๑ และ ทส.๒ โดยต้องจัดเก็บข้อมูลของระบบบำบัดน้ำเสียรายวันตามแบบ ทส.๑ และจัดเก็บไว้ ณ สถานที่ตั้งแหล่งกำเนิดนั้น เป็นระยะเวลา ๒ ปี นับแต่วันที่มีการเก็บสถิติและข้อมูลนั้น และจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานของระบบบำบัดน้ำเสีย ตามแบบ ทส.๒ ส่งให้กับเจ้าพนักงานท้องถิ่นที่แหล่งกำเนิดนั้นตั้งอยู่ภายในวันที่ ๑๕ ของเดือนถัดไป

๕. แหล่งกำเนิดมลพิษที่ไม่มีการระบายน้ำทิ้งลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อมนอกเขตที่ตั้ง (Zero discharge) แต่มีระบบบำบัดน้ำเสียของตนเองจะต้องดำเนินการตามกฎกระทรวงมาตรา ๘๐ หรือไม่ ?

คำตอบ หากเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษ และมีระบบบำบัดน้ำเสียเป็นของตนเองตามมาตรา 70 จะต้องดำเนินการ ตามกฎกระทรวงตามมาตรา ๘๐

6. โรงงานอุตสาหกรรมที่ตั้งอยู่ในเขตนิคมอุตสาหกรรมหรือในโครงการที่จัดไว้สำหรับการประกอบการ อุตสาหกรรมจะต้องมีการจัดเก็บข้อมูลตามแบบ ทส.๑ และแบบ ทส.๒ ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงหรือไม่ ?

คำตอบ กรณีที่โรงงานอุตสาหกรรมตั้งอยู่ในนิคมอุตสาหกรรมหรือโครงการที่จัดไว้สำหรับการประกอบการ อุตสาหกรรม แบ่งออกเป็น ๒ กรณี ดังนี้

(๑) โรงงานอุตสาหกรรมที่ถูกกำหนดให้ต้องจัดส่งน้ำเสียทั้งหมดไปบำบัดยังระบบบำบัดน้ำเสียรวม ของนิคมอุตสาหกรรม หรือโครงการที่จัดไว้สำหรับการประกอบการอุตสาหกรรม กรณีนี้โรงงานฯ ไม่ต้องจัดเก็บข้อมูล

ตามแบบ ทส.๑ และแบบ ทส.๒ แต่การนิคมอุตสาหกรรมหรือโครงการที่จัดไว้สำหรับการประกอบการอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นผู้ดำเนินงานระบบบำบัดน้ำเสียรวมจะเป็นผู้จัดเก็บตามแบบ ทส.๑ และแบบ ทส.๒ แทน

(๒) โรงงานอุตสาหกรรมที่ตั้งอยู่ในนิคมอุตสาหกรรมหรือโครงการที่จัดไว้สำหรับการประกอบการอุตสาหกรรม แล้วมีระบบบำบัดน้ำเสียเป็นของตนเองและระบายน้ำทิ้งออกสู่สิ่งแวดล้อมโดยไม่ส่งเข้าสู่ระบบบำบัดน้ำเสียรวมของนิคมอุตสาหกรรมหรือโครงการที่จัดไว้สำหรับการประกอบการอุตสาหกรรม จะต้องจัดทำรายงานการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสียของตนเองตามแบบ ทส.๑ และแบบ ทส.๒

ทั้งนี้ ต้องพิจารณาจากเงื่อนไขในการอนุญาตประกอบด้วย

7. โรงงานอุตสาหกรรมที่อยู่ภายใต้กำกับดูแลของหน่วยงานรัฐ จะต้องจัดทำรายงานตามแบบ ทส.๑ และแบบ ทส.๒ หรือไม่ ?

คำตอบ ประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๓๙) เรื่อง กำหนดประเภทของโรงงานอุตสาหกรรมและนิคมอุตสาหกรรมเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม ได้กำหนดนิยามคำว่า “โรงงานอุตสาหกรรม” หมายความว่า โรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน ดังนั้น โรงงานจำพวกที่ 2 และ 3 ตามบัญชีแนบท้ายประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมฯ ดังกล่าว ทั้งที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐและเป็นของเอกชน จะต้องจัดทำรายงานตามแบบ ทส.๑ และแบบ ทส.๒ เช่นกัน โรงงานของรัฐตัวอย่างเช่น โรงงานสุราและโรงงานยาสูบ ภายใต้กระทรวงการคลัง โรงไฟฟ้า ของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย โรงผลิตน้ำประปา ของการประปา เป็นต้น โรงงานเหล่านี้ก็ต้องจัดทำรายงานตามแบบ ทส.๑ และแบบ ทส.๒ ด้วย

8. กรณีที่แหล่งกำเนิดมลพิษมีการเก็บสถิติ ข้อมูล และการรายงานผลตามแบบของตนอยู่แล้ว เช่น โรงงานอุตสาหกรรมมีการรายงานตามแบบ รว.2 แบบรายงานตามระบบมาตรฐาน ISO 14001 หรือ ISO 18000 จะสามารถนำมาใช้แทนแบบ ทส.๑ และแบบ ทส. ๒ ได้หรือไม่ ?

คำตอบ กฎกระทรวง มาตรา ๘๐ ยกเว้นให้ใช้แบบเก็บสถิติข้อมูล รายละเอียด และรายงานผล ตามกฎหมายอื่นได้ หากมีการเก็บสถิติข้อมูล รายละเอียด และรายงานผล ไม่น้อยกว่าแบบ ทส.๑ และแบบ ทส. ๒ ซึ่งแบบรายงานข้อมูลตามแบบ รว.๒ แม้ว่าจะเป็นรายงานตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ.๒๕๓๕ แต่มีข้อมูลไม่ครอบคลุมตามแบบ ทส.๑ และแบบ ทส.๒ ขณะนี้ จึงไม่สามารถใช้แทนแบบ ทส.๑ และแบบ ทส.๒ ได้

ส่วนแบบการรายงานตามระบบมาตรฐาน ISO 14001 และ ISO 18000 ไม่ใช่แบบรายงานตามที่กฎหมายกำหนด จึงไม่สามารถนำแบบดังกล่าวมาแทนแบบ ทส. ๑ และ ทส. ๒ ได้

ทั้งนี้ กรมควบคุมมลพิษได้มีหนังสือประสานแจ้งกรมโรงงานอุตสาหกรรมเพื่อรับทราบประเด็นดังกล่าวแล้ว

9. ระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชนต้องมีการจัดเก็บข้อมูลประจำวันตามแบบ ทส.๑ และรายงานประจำเดือนตามแบบ ทส.๒ ด้วยหรือไม่ อย่างไร และจะต้องรายงานใคร ?

คำตอบ ระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชนถูกประกาศเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการระบายน้ำทิ้งตามมาตรา ๖๙ ดังนั้น จะต้องมีการจัดเก็บข้อมูลตามแบบ ทส. ๑ และแบบ ทส.๒ โดยจะต้องจัดส่งแบบ ทส.๒ เป็นประจำทุกเดือนให้กับเจ้าพนักงานท้องถิ่นในพื้นที่ที่ระบบบำบัดน้ำเสียรวมนั้นตั้งอยู่

๑๐. อาคารที่ปล่อยน้ำเสียลงระบบบำบัดน้ำเสียรวมของทางราชการ จะต้องมีการจัดเก็บข้อมูลตามแบบ ทส. ๑ และแบบ ทส. ๒ ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงหรือไม่ อย่างไร (ต้องแสดงหลักฐานใดต่อเจ้าหน้าที่หรือไม่) ?

คำตอบ ตามมาตรา ๗๑ ท้องที่ใดที่ทางราชการได้จัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมไว้แล้ว ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษตามมาตรา ๗๐ วรรคหนึ่ง ซึ่งยังมีได้ทำการก่อสร้างติดตั้งหรือจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสียตามที่เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษกำหนด หรือไม่ประสงค์ที่จะทำการก่อสร้างหรือจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสียตามที่เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษกำหนดดังกล่าว มีหน้าที่ต้องจัดส่งน้ำเสีย หรือของเสียที่เกิดจากการดำเนินกิจการของตนไปทำการบำบัดหรือกำจัดโดยระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมที่มีอยู่

มาตรา ๘๐ กำหนดให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษ ซึ่งมีระบบบำบัดน้ำเสีย ตามมาตรา ๗๐ เป็นของตนเองมีหน้าที่ต้องเก็บสถิติและข้อมูลซึ่งแสดงผลการทำงานของระบบหรืออุปกรณ์ และเครื่องมือดังกล่าว

ฉะนั้น อาคารที่ปล่อยน้ำเสียลงระบบบำบัดน้ำเสียรวมของทางราชการ จึงเข้าข่ายยกเว้นของมาตรา ๗๑ ประกอบกับมาตรา ๘๐ ไม่ต้องจัดทำแบบรายงาน ทส. ๑ และ ทส. ๒

๑๑. แหล่งกำเนิดมลพิษที่อยู่ระหว่างถูกสั่งพักหรือเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการ จะต้องจัดทำแบบ ทส.๑ และ ทส.๒ หรือไม่ ?

คำตอบ - การประกอบกิจการใดๆ ที่ดำเนินการอยู่และเข้าข่ายเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษตามมาตรา ๖๙ อยู่ระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบกิจการ ก็ต้องดำเนินการจัดทำรายงานตามแบบ ทส.๑ และ ทส.๒ จนกว่าจะเลิกประกอบกิจการ

- การประกอบกิจการใดๆ ที่ดำเนินการอยู่และเข้าข่ายเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษตามมาตรา ๖๙ อยู่ระหว่างถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการหรือสั่งปิดกิจการ จะถือว่าไม่เป็นแหล่งกำเนิดมลพิษตามมาตรา ๖๙ จึงไม่ต้องดำเนินการจัดทำรายงานตามแบบ ทส.๑ และ ทส.๒

๑๒. กรณีแหล่งกำเนิดมลพิษเข้าข่ายตามมาตรา ๖๙ แต่ไม่มีใบอนุญาตประกอบกิจการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง จะต้องดำเนินการตามกฎกระทรวงนี้หรือไม่ ?

คำตอบ แหล่งกำเนิดมลพิษที่เข้าข่ายตามมาตรา ๖๙ แม้ไม่มีใบอนุญาตประกอบกิจการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ก็ต้องดำเนินการจัดทำรายงานตามแบบ ทส.1 และ ทส.2 ตามกฎกระทรวงนี้

๑๓. การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดที่มีการใช้ความเค็มต้องดำเนินการตามกฎกระทรวง มาตรา ๘๐ หรือไม่

คำตอบ : หากวงจรชีวิตของสัตว์น้ำจืดมีการใช้ความเค็มที่ไม่เป็นไปตามธรรมชาตินำมาใช้ในเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเพื่อการเจริญเติบโตไม่ว่าจะระยะใดก็ตาม การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดดังกล่าวทุกขนาดถูกประกาศให้เป็นแหล่งกำเนิดมลพิษจึงต้องดำเนินการตามมาตรา ๘๐

๑๔. การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดที่มีการใช้เกลือเพื่อการรักษาโรคในบ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่มีขนาดต่ำกว่า ๑๐ ไร่ ต้องดำเนินการตามกฎกระทรวง มาตรา ๘๐ หรือไม่

คำตอบ : หากการใช้เกล็ดดังกล่าวทำให้คุณภาพน้ำซึ่งมีค่าความเค็มไม่เป็นไปตามธรรมชาติ ต้องดำเนินการตาม มาตรา ๘๐ ซึ่งค่าน้ำที่ดังกล่าวต้องเป็นไปตามมาตรฐานน้ำที่จากบ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด ประเภท ค

๑๕. กรณีอาคารชุด และที่ดินจัดสรรที่มีนิติบุคคล ใครจะเป็นผู้ดำเนินการตามมาตรา 80 และกฎกระทรวงฉบับนี้ ?

คำตอบ กรณีเป็นนิติบุคคลอาคารชุดให้ผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุดเป็นผู้รายงาน กรณีที่เป็นที่ดินจัดสรร ให้กรรมการนิติบุคคลที่รับผิดชอบเป็นผู้รายงาน

๑๖. ตามข้อ ๓ ในกฎกระทรวงนี้ “ทส.๑ เก็บไว้ ณ สถานที่ตั้งแหล่งกำเนิดมลพิษนั้นเป็นระยะเวลาสองปีนับแต่ วันที่มีการเก็บสถิติและข้อมูล” หมายถึง เก็บข้อมูลเพียง ๒ ปี และไม่ต้องเก็บอีกต่อไปใช่หรือไม่ ?

คำตอบ กฎกระทรวงฉบับนี้กำหนดให้เก็บรักษาแบบ ทส.๑ ไว้ ๒ ปีหลังจาก ๒ ปีแล้ว ให้อยู่ในดุลยพินิจของ เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษ เพราะกฎหมายไม่ได้ระบุไว้

๑๗. ผู้ที่รับจ้างเป็นผู้ควบคุมดูแลระบบบำบัดน้ำเสียในปัจจุบัน มีสิทธิ์ที่จะลงนามแบบ ทส. ๑ และแบบ ทส. ๒ หรือไม่ ?

คำตอบ ปัจจุบันกฎกระทรวงว่าด้วยผู้รับจ้างให้บริการและผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสีย ตามมาตรา ๗๓ ของพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๓๕ ยังไม่ถูกประกาศบังคับใช้ ดังนั้น ผู้ควบคุม และดูแลระบบบำบัดน้ำเสียที่มีอยู่ในปัจจุบันจึงไม่สามารถลงนามในแบบ ทส.๑ และแบบ ทส.๒ ในขณะนี้ได้

ส่วนของผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสียที่รับจ้างเดินระบบบำบัดน้ำเสียอยู่ในปัจจุบันภายใต้กฎหมายอื่น ไม่สามารถลงนามในแบบ ทส.๑ และแบบ ทส.๒ ได้ในขณะนี้เช่นกัน ดังนั้น เจ้าของและผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษตามมาตรา ๖๙ ต้องเป็นผู้ลงนามไปก่อน จนกว่ากฎกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา 73 จะมีผลบังคับใช้

๑๘. เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษสามารถมอบอำนาจให้ผู้อื่นดำเนินการแทนและลงนามแทนได้หรือไม่ ?

คำตอบ สามารถทำได้แต่ต้องมีหนังสือมอบอำนาจที่เป็นลายลักษณ์อักษรในเรื่องใดบ้างต้องระบุให้ชัดเจน และให้แนบหนังสือมอบอำนาจให้กับเจ้าพนักงานท้องถิ่นไปพร้อมกับการส่งรายงานตามแบบ ทส. 2 ในครั้งแรก

๑๙. ผู้ที่เป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษประเภทโรงงานอุตสาหกรรมที่จะลงนามในแบบทส.1 และ ทส. 2 ได้คือใคร?

คำตอบ ผู้ที่ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบกิจการโรงงาน นั้นๆ

๒๐. การลงนามรับรองในรายงานตามมาตรา ๘๐ มี ๓ บุคคล ต้องลงนามทั้ง ๓ คนหรือไม่ ?

คำตอบ ให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นผู้ลงนาม ซึ่งปัจจุบันผู้ที่ลงนามได้คือเจ้าของหรือผู้ครอบครองเท่านั้น ส่วนผู้รับจ้างให้บริการและผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสียยังลงนามไม่ได้ จนกว่ากฎกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา 73 จะมีผลบังคับใช้จึงลงนามได้เช่นกัน

๒๑. ในกรณีแหล่งกำเนิดมลพิษที่เป็นศูนย์ราชการ ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของผู้ว่าราชการจังหวัด ใครจะเป็นคนลงนาม นอกจากนี้สำหรับพื้นที่ของกรมธนารักษ์จะมีใครเป็นผู้ดูแล และระบบบำบัดน้ำเสียของราชการมักไม่ค่อยมีการเปิดระบบจะรายงานอย่างไร ?

คำตอบ ผู้ที่รับผิดชอบอาคารหรือสถานที่ราชการแห่งนั้นจะอยู่ในฐานะผู้ครอบครองต้องทำรายงานตามที่กฎกระทรวงฉบับนี้กำหนด

๒๒. กรณีแหล่งกำเนิดมลพิษที่เป็นตึกหรืออาคารของรัฐ ซึ่งเป็นสำนักงานสาขา ต้องให้อธิบดี หรือ ผอ. สำนักงานนั้นๆ เป็นผู้ลงนามหรือไม่ ?

คำตอบ ผู้ที่รับผิดชอบอาคารหรือสถานที่ราชการแห่งนั้นจะอยู่ในฐานะผู้ครอบครองต้องทำรายงานตามที่กฎกระทรวงฉบับนี้กำหนด

๒๓. เจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๘๐ ตามกฎกระทรวงฉบับนี้หมายถึงผู้ใด และเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษที่ทำหน้าที่รับรายงานตามมาตรา ๘๑ ในพื้นที่กรุงเทพมหานครและต่างจังหวัดหมายถึงผู้ใด ?

คำตอบ เจ้าพนักงานท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๓๕ ได้แก่

- (๑) นายกเทศมนตรี กรณีที่แหล่งกำเนิดตั้งอยู่ในเขตเทศบาล
- (๒) นายกองค้การบริหารส่วนตำบล กรณีที่แหล่งกำเนิดมลพิษตั้งอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล
- (๓) ปลัดเมืองพัทยา กรณีแหล่งกำเนิดมลพิษตั้งอยู่ในเขตเมืองพัทยา
- (๔) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร กรณีแหล่งกำเนิดมลพิษตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร

เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ ได้แก่

- (๑) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด สำหรับเขตพื้นที่ต่างจังหวัด
- (๒) อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ สำหรับเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร

ทั้งนี้ เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่รักษาการตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๓๕ เป็นผู้กำหนด (ตามหนังสือที่ ทส๐๓๐๕/๕๑๕๖ ลงวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕)

๒๔. การรายงานตามแบบ ทส.๒ เป็นประจำทุกเดือน ต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นต้องดำเนินการอย่างไร มีกี่ช่องทางอะไรบ้าง ?

คำตอบ แหล่งกำเนิดมลพิษต้องจัดส่งรายงานให้กับเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามแบบ ทส.๒ เป็นประจำทุกเดือนภายในวันที่ ๑๕ ของเดือนถัดไป โดยสามารถส่งรายงานได้ ๓ ช่องทาง ได้แก่

(๑) ยื่นต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นที่แหล่งกำเนิดมลพิษนั้นตั้งอยู่ โดยเจ้าพนักงานท้องถิ่นจะออกใบรับเพื่อเป็นหลักฐานให้กับผู้ส่งรายงานภายในเจ็ดวันนับตั้งแต่วันที่รับรายงาน

(๒) ส่งทางไปรษณีย์ตอบรับ โดยถือวันลงทะเบียนเป็นวันที่ส่งรายงาน

(ก) วิธีอิเล็กทรอนิกส์ โดยถือวันที่ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้นถูกส่งออกจากระบบข้อมูลของผู้ส่งข้อมูล เป็นวันที่ส่งรายงาน

ทั้งนี้ วิธีการรายงานทางอิเล็กทรอนิกส์จะเป็นไปตามที่อธิบดีกรมควบคุมมลพิษประกาศกำหนด ซึ่งในปัจจุบันยังไม่มีประกาศกำหนดวิธีดังกล่าว ดังนั้น ในช่วงเวลานี้แหล่งกำเนิดมลพิษสามารถจัดส่งรายงานได้เพียง ๒ ช่องทาง คือ การยื่นเอกสารต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่แหล่งกำเนิดมลพิษนั้นตั้งอยู่ และจัดส่งเอกสารทางไปรษณีย์ตอบรับ

๒๕. การจัดส่งรายงานต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นประจำทุกเดือน ตามแบบ ทส.๒ จะต้องส่งแบบทส. ๑ มาด้วยหรือไม่ ?

คำตอบ ไม่ต้องจัดส่งแบบ ทส. ๑ แต่ให้จัดเก็บไว้ ณ ที่ตั้งแหล่งกำเนิดมลพิษ เป็นเวลา ๒ ปี

๒๖. หากระบบบำบัดน้ำเสียของแหล่งกำเนิดมลพิษตั้งอยู่คนละเขตท้องที่กับตัวแหล่งกำเนิดมลพิษการส่งรายงานต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นจะรายงานไปที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นใด ?

คำตอบ : ตามมาตรา ๘๐ กำหนดให้ส่งรายงานประจำเดือนตามแบบ ทส.2 เสนอต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นที่แหล่งกำเนิดมลพิษตั้งอยู่ ซึ่งหากแหล่งกำเนิดมลพิษใด ตั้งอยู่คร่อมในหลายพื้นที่ กรณีตัวอย่างเช่น นิคมอุตสาหกรรมหรือโครงการที่จัดไว้สำหรับการประกอบการอุตสาหกรรม ให้ส่งรายงานไปยังเจ้าพนักงานท้องถิ่นในเขตองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทุกท้องถิ่นที่นิคมอุตสาหกรรมหรือโครงการที่จัดไว้สำหรับการประกอบการอุตสาหกรรมตั้งอยู่

๒๗. กรณีสถานประกอบการอยู่ในกรุงเทพฯ สามารถส่งรายงานตามแบบ ทส. ๒ ที่ทำการเขตที่สถานประกอบการนั้นตั้งอยู่ได้หรือไม่ ?

คำตอบ ตามกฎกระทรวงฯ รายงานตามแบบ ทส. ๒ จะต้องส่งรายงานให้แก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นในพื้นที่กรุงเทพฯ คือผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

๒๘. การส่งรายงาน ทส. ๒ สามารถส่งเป็นดิจิทัลไฟล์ได้หรือไม่ ?

คำตอบ ขณะนี้ยังไม่ได้

๒๙. ข้อมูลการทำงานของระบบบำบัดตามแบบ ทส.๑ ที่ต้องรายงานวันแรกคือวันใด ?

คำตอบ ข้อมูลรายงานวันเริ่มตามที่มีการบังคับใช้ คือ วันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๕ (ทส. ๑) ส่วนข้อมูลรายเดือน (ทส. ๒) ก็จัดส่งไม่เกินวันที่ ๑๕ ของเดือนกันยายน ๒๕๕๕

๓๐. การออกไปรับเพื่อเป็นหลักฐานให้แก่ผู้เสนอรายงานภายใน ๗ วันนับแต่วันที่ได้รับรายงาน จะดำเนินการอย่างไร และนับวันอย่างไร ?

คำตอบ ให้นับ ๗ วันตามปฏิทิน ยึดตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๔

๓๑. กรณีพบความผิดตามมาตรา ๘๐ ใครเป็นผู้ร้องทุกข์กล่าวโทษได้บ้างและต้องดำเนินการอย่างไร ?

คำตอบ เจ้าพนักงานท้องถิ่น เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษและผู้ที่ยกฟ้องเหตุการไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘๐ (เช่น การไม่ทำบันทึกหรือรายงาน บันทึกข้อมูลเท็จ เป็นต้น) สามารถกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนในท้องที่ นั้นได้

๓๒. บทลงโทษหากไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘๐

คำตอบ - มาตรา ๑๐๔ เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษผู้ใดไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๘๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

- มาตรา ๑๐๖ เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษ ผู้ควบคุมหรือผู้รับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสียผู้ใดไม่จัดเก็บสถิติ ข้อมูล หรือไม่ทำบันทึกหรือรายงานตามมาตรา ๘๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

- มาตรา ๑๐๗ ผู้ควบคุมหรือผู้รับจ้างให้บริการผู้ใดทำบันทึกหรือรายงานใดที่ตนมีหน้าที่ต้องทำตามพระราชบัญญัตินี้ โดยแสดงข้อความอันเป็นเท็จ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ประเด็นคำถาม - คำตอบ
เกี่ยวกับการบังคับใช้กฎกระทรวง
ตามมาตรา ๘๐ ของ พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕
ณ วันที่.....ตุลาคม ๒๕๕๕

ส่วนของการบันทึกข้อมูล

๑. หากแหล่งกำเนิดมลพิษ ๒ แหล่ง ใช้ระบบบำบัดน้ำเสียร่วมกัน ผู้ใดจะเป็นผู้บันทึกและจัดทำรายงานตามแบบ ทส.๑ และ ทส. ๒ ?

คำตอบ การรายงานตามมาตรา ๘๐ เป็นการรายงานสรุปผลการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสีย ดังนั้นเจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษซึ่งเป็นผู้ดูแลระบบบำบัดน้ำเสียนั้น ต้องเป็นผู้บันทึกและจัดทำรายงานตามแบบ ทส.๑ และ ทส. ๒

ทั้งนี้ เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษที่ใช้ระบบบำบัดน้ำเสียร่วมกัน ต้องจัดส่งรายงานตามแบบ ทส. ๒ ไปยังเจ้าพนักงานท้องถิ่น

๒. แหล่งกำเนิดมลพิษประเภทที่ดินจัดสรรที่มีระบบบำบัดน้ำเสียแยกอิสระแต่ละหลัง และกรณีอาคารที่มีบ่อเกรอะ หรือระบบบำบัดอยู่ใต้อาคาร จะจัดเก็บสถิติข้อมูล และจัดทำรายงานสรุปอย่างไร ?

คำตอบ ๑. ประเด็นที่ดินจัดสรรซึ่งถูกประกาศเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษมีคำวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสรีจที่ ๗๙๕/๒๕๕๕ เกี่ยวกับเรื่องนี้สรุปว่าเจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษประเภทอาคารชุดและที่ดินจัดสรร คือผู้จัดการนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรร และกรรมการนิติบุคคลที่ดินจัดสรร

โดย แหล่งกำเนิดมลพิษประเภทที่ดินจัดสรรนั้นมีระบบบำบัดน้ำเสียแล้วตามมาตรา ๗๐ โดยเป็นระบบบำบัดน้ำเสียแยกอิสระแต่ละหลัง ฉะนั้น เจ้าของหรือผู้ครอบครองคือนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรรนั้นก็จะต้องทำการเก็บสถิติข้อมูลของระบบบำบัดน้ำเสียซึ่งแยกอิสระแต่ละหลังทุกวัน และทำรายงานสรุปทุกเดือนตามกฎกระทรวง (กรณีเช่นเดียวกับแหล่งกำเนิดมลพิษแหล่งเดียวแต่มีระบบบำบัดน้ำเสียหลายแห่ง ต้องทำ ทส. ๑ ทุกแห่ง และสรุปเป็น ทส. ๒)

๒. ประเด็นอาคารที่มีบ่อเกรอะอยู่ใต้อาคารจะทำการจัดเก็บสถิติข้อมูลอย่างไร หากเจ้าของหรือผู้ครอบครองใช้ระบบบ่อเกรอะเป็นระบบบำบัดน้ำเสีย ก็จะต้องจัดทำสถิติข้อมูล และรายงานตามแบบ ทส. ๑ และ ทส. ๒

๓. หากระบบบำบัดน้ำเสียของแหล่งกำเนิดมลพิษไม่ได้ใช้ไฟฟ้า หรือสารเคมีต่างๆ จะบันทึกแบบ ทส. ๑ และ ทส. ๒ อย่างไร ?

คำตอบ การกรอกแบบ ทส. ๑ และแบบ ทส. ๒ ให้กรอกสถิติข้อมูลเฉพาะในกรณีที่มีสถิติและข้อมูลนั้น ๆ ซึ่งหากไม่มีการใช้ไฟฟ้า หรือสารเคมี ซึ่งหากข้อมูลใดไม่มีก็ให้กรอก “ - ” ในช่องนั้นๆ

๔. กรณีการเลี้ยงสุกรใช้ระบบ Biogas ซึ่งการออกแบบมีลานตากตะกอนส่วนเกินอยู่แล้ว และเมื่อตะกอนแห้งนำไปขายเป็นปุ๋ย จะต้องกรอกเป็นปริมาณตะกอนส่วนเกินที่เกิดขึ้นจากระบบบำบัดและนำไปกำจัดหรือไม่ ?

คำตอบ ต้องกรอก เพราะในแบบ ทส. ๑ และ ทส. ๒ ต้องการให้กรอกปริมาณตะกอนส่วนเกินที่เกิดขึ้นจากระบบบำบัดน้ำเสียที่นำไปกำจัด ซึ่งลานตากตะกอนถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของระบบบำบัดน้ำเสีย

๕. หากแหล่งกำเนิดมลพิษมีระบบบำบัดน้ำเสียมากกว่า ๑ ระบบ จะต้องจัดทำแบบ ทส. ๑ และ ทส. ๒ อย่างไร ?

คำตอบ แหล่งกำเนิดมลพิษต้องทำแบบ ทส. ๑ แยกตามจำนวนระบบบำบัดน้ำเสีย แต่การสรุปรายงานตามแบบ ทส. ๒ สามารถสรุปรวมได้

๖. ในกรณีที่มีการทำงานเป็นกะ การนับเวลาในการเก็บข้อมูลเพื่อรายงานจะดำเนินการอย่างไร ?

คำตอบ ให้นับเวลาให้ครบ ๑ วันตามปฏิทิน ดังนั้น หากเริ่มจากเวลาในกะใดกะหนึ่งก็ต้องให้ครบรอบ ๑ วันตามเวลาในกะนั้นในวันถัดไป จึงต้องกำหนดเวลารอกข้อมูลที่ชัดเจน เพื่อส่งมอบการกรอกให้กับเจ้าหน้าที่ผู้มารับช่วงในกะถัดไปและหากเกิดเหตุการณ์ผิดปกติกับตัวระบบบำบัดน้ำเสีย ให้บันทึกสภาพเหตุการณ์นั้นๆ ด้วย อาทิเช่น ไฟไหม้ น้ำท่วม พายุพัดพังเสียหาย แผ่นดินไหว หรืออุบัติเหตุร้ายแรง เป็นต้น

๗. การบันทึกข้อมูลตาม ม.๘๐ เหตุใดจึงไม่รายงานข้อมูลประสิทธิภาพของระบบ ?

คำตอบ แบบบันทึกตาม ม. ๘๐ มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบการทำงานของระบบบำบัดเท่านั้น การตรวจสอบประสิทธิภาพของระบบฯ สามารถใช้มาตรการบังคับตามมาตรฐานอื่นๆ เพื่อควบคุมการบำบัดน้ำเสียให้เป็นไปตามมาตรฐานน้ำทิ้งได้ และหากระบบบำบัดน้ำเสียมีการติดตั้งเครื่องตรวจวัดคุณภาพน้ำทิ้งแบบอัตโนมัติ ให้แนบผลการตรวจวัดคุณภาพน้ำทิ้งรายวันแยกตามพารามิเตอร์ที่ตรวจวัดและทำการสรุปผลเป็นข้อมูลรายเดือนด้วย

๘. กรณีที่มีการติดตั้งเครื่องตรวจวัดคุณภาพน้ำแบบ Online จะต้องรายงานอย่างไร (เนื่องจากมีการบันทึกทุก ๓๐ นาที) ?

คำตอบ ให้รายงานตามที่มีการบันทึกโดยสรุปเป็นรายชั่วโมงภายใน 1 วัน และแนบคุณภาพน้ำประกอบ ในรูปตารางหรือกราฟ

๙. ในกรณีที่แหล่งกำเนิดไม่ได้ผลิตช่วงเสาร์-อาทิตย์ และไม่มีน้ำเข้าระบบโดยไม่กระทบต่อประสิทธิภาพการเดินระบบบำบัดน้ำเสียในภาพรวม รวมทั้งไม่มีการใช้ไฟฟ้า จะให้บันทึกอย่างไร ?

คำตอบ ให้กรอกสถิติข้อมูลเฉพาะในกรณีที่มีสถิติและข้อมูลนั้น ๆ เท่านั้น ซึ่งหากไม่มีน้ำเข้าระบบฯ หรือไม่มีการใช้ไฟฟ้า ให้กรอก “ - ” ในช่องปริมาณการใช้ไฟฟ้าหรือในช่องปริมาณน้ำเข้าระบบฯ

๑๐. หากมีอุปกรณ์ชำรุดเป็นเวลาสั้นๆ เช่น ๓ ชั่วโมง และสามารถดำเนินการแก้ไขได้ และไม่มีผลกระทบต่อภาพรวมของการบำบัดน้ำเสีย จะรายงานสรุปรายเดือนอย่างไร ?

คำตอบ การรายงานในแบบทส. ๒ ให้รายงานเฉพาะวันที่มีความผิดปกติเกิดขึ้นในวันนั้นๆ ส่วนในแบบ ทส.๑ สามารถใส่รายละเอียดความผิดปกติในบางช่วงเวลาได้

ส่วนน้ำเสียชุมชน สำนักจัดการคุณภาพน้ำ กรมควบคุมมลพิษ

๙๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

โทรศัพท์ : ๐-๒๒๙๘-๒๒๑๐-๓ โทรสาร : ๐ -๒๒๙๘ - ๒๒๐๒ <http://www.pcd.go.th>